

funebra

Magazine 2

© Suzanne Bohncke

LEVENSVZERKERINGEN, OVERLIJDENSVERZEKERINGEN EN UITVAARTVERZEKERINGEN
ASSURANCES-VIE, ASSURANCES DÉCÈS ET ASSURANCES OBSÈQUES
BEURSVERSLAG FUNERAL@WORK 2017 • *COMPTE-RENDU DU SALON FUNERAL@WORK 2017*
ROUWKAMPEN VOOR KINDEREN • *LES CAMPS DE DEUIL POUR ENFANTS*

THE HEARSE & LIMO COMPANY

Europees marktleider in uitvaartmobiliteit

Van staatsieervoer tot limousines, nieuw of jong-gebruikt, uitvaartondernemers in binnen- en buitenland weten onze dienstverlening al jaren te waarderen.

HEARSES.EU

+31(0)413 24 10 40
info@hearses.eu

Door het onlangs gerealiseerde samengaan met de Derks Autogroep kunnen uitvaartondernemers hun complete mobiliteitsvraagstuk nu neerleggen op één en dezelfde plek. Alle denkbare diensten kunnen namelijk ter plaatse door ons zelf worden uitgevoerd.

SALES

DE GROOTSTE VOORRAAD

LEASE

BIJ DE SPECIALIST

SERVICE

ALLES IN EIGEN HUIS

Johan Dexters Voorzitter / Président

Beste collega's.

Door de zesde staatshervorming werden de vestigingsvoorwaarden, of de toegang tot het beroep overgeheveld naar de gewesten. De Vlaamse Regering heeft besloten om de huidige vestigingswetgeving af te schaffen begin 2018. Het zat eraan te komen. Vorig jaar al, zijn we samen met de Vlaamse Overheid gestart aan de evaluatie van ons beroep.

In deze analyse kwamen enkele problemen naar voren:

- De Europese richtlijn 2013/55/EU heeft een discriminatoir gevolg. We leggen met onze wetten meer voorwaarden op voor onze eigen ondernemers dan voor buitenlandse. Dit kan niet de bedoeling zijn.
- De vestigingswetgeving was log, discriminerend en niet van deze tijd. Het bewaakt ook enkel een (kwaliteits-)voorwaarde bij de start van de onderneming. De wet verzekert dus geen permanente kwaliteitsvolle dienstverlening en de regionalisering is zeker geen garantie voor een correcte uitvoering. Een ondernemer moet kunnen ondernemen zonder daarbij gehinderd te worden door allerlei barrières.

Nu de oude vestigingswet niet meer bestaat, is het tijd dat we een moderner en breder instrument ontwikkelen dat bij de tijd is en dat de brede sector kan bedienen. De maanden die ons resten geven ons de tijd om alternatieven uit te werken. De openstelling van de markt mag niet leiden tot een verminderde kwaliteit voor de klant. Daarom zijn we op zoek gegaan naar alternatieven, waardoor we kunnen aangeven dat een bepaalde onderneming kwaliteit biedt.

Eerst dachten we dat de creatie van een visueel herkenbaar kwaliteitslabel, op basis van permanente evaluatie door de beroepsorganisaties, de klant de mogelijkheid biedt om de professionele ondernemers te onderscheiden (cfr. Stichting Keurmerk Uitvaart NL). Echter dit is een vrijwillige beslissing van de onderneming of zij zich al dan niet associeert met het label. Gelet op de Belgische mentaliteit is dit geen garantie op succes.

Alleen een beroepsinstituut kan er voor zorgen dat onze ondernemers hun activiteiten op een integere en professionele wijze uitoefenen. Hierbij ondersteund door een deontologische code en met de mogelijkheid tot tuchtsancties ingeval van niet naleving.

Zoals je ziet staan we voor een keerpunt met veel uitdagingen en veel te verliezen. Vraag is ook hoe de Waalse bevoegde overheid met dit dossier zal omgaan...

Ik hoop bijgevolg op een open debat en een succesvolle vernieuwde blik op de toekomst.

Chers collègues,

Suite à la sixième réforme de l'Etat, les compétences en matière de conditions d'établissement, autrement dit l'accès à la profession, ont été transférées aux régions. Le gouvernement flamand a décidé de supprimer la législation relative à l'accès à la profession à partir de 2018, ce qui n'étonnera finalement personne. Nous avons d'ailleurs déjà entamé l'année dernière des discussions concernant l'évaluation de notre métier avec les autorités flamandes. Cette analyse a fait remonter certains problèmes auxquels notre métier est confronté :

- La Directive européenne 2013/55/UE est porteuse de conséquences discriminatoires. Nos législations sont plus restrictives pour nos propres entrepreneurs funéraires que pour nos collègues situés à l'étranger. Devons-nous accepter cette situation ?
- La législation sur l'accès à la profession était compliquée, discriminatoire et obsolète. Elle se limitait à contrôler certaines conditions (de qualité) au moment du lancement de l'activité sans pour autant garantir la qualité des services à plus long terme.. La régionalisation de cette compétence n'offre, quant à elle, aucune garantie par rapport à une exécution correcte. Tout entrepreneur ne doit-il pas pouvoir entreprendre sans rencontrer toutes sortes de barrières ?

L'ancienne loi ayant été supprimée, dirigeons-nous dès à présent vers un instrument moderne, utile pour le secteur tout entier. Il nous reste quelques mois pour élaborer des alternatives. L'ouverture du marché ne peut en aucun cas signifier une diminution de la qualité pour le client. Nous nous sommes dès lors lancés à la recherche d'alternatives qui permettent de déterminer si une entreprise fournit ou non des services de qualité.

Dans un premier temps, nous avons pensé à la création d'un label de qualité avec une identité visuelle, dont l'évaluation serait confiée aux associations professionnelles, et qui permettrait aux clients de reconnaître aisément les professionnels du marché (à l'instar de Stichting Keurmerk Uitvaart aux Pays-Bas). Tenant compte du fait que chaque entreprise peut décider d'adhérer ou non au label, d'une part, et de la mentalité belge, d'autre part, le succès d'un tel label ne semble pas garanti.

Seul un institut professionnel pourrait garantir l'exécution intégrale et correcte des services offerts par les entrepreneurs de pompes funèbres. Il serait également utile de prévoir dans ce cadre un code déontologique ainsi que des sanctions disciplinaires pour les contrevenants.

Comme vous voyez, nous atteignons un tournant qui nous réserve de nombreux défis et risques. La question est également de savoir comment les pouvoirs publics wallons vont réagir dans le cadre de ce dossier.

J'ose espérer un débat ouvert et un regard nouveau dirigé sur l'avenir.

SECTORNIEUWS

**ROUWKAMPEN VOOR KINDEREN
AANDACHT VOOR KINDEREN
IS BELANGRIJK DEEL VAN HET
ROUWPROCES → P18**

ACTUALITÉS SECTORIELLES

**LES CAMPS DE DEUIL POUR ENFANTS
L'ATTENTION DONNÉE AUX ENFANTS FAIT
PARTIE DU PROCESSUS DE DEUIL → P43**

fun

ACTUEEL

**BEURSVERSLAG
FUNERAL@WORK 2017 → P8**

ACTUALITÉS

**COMPTE-RENDU DU SALON
FUNERAL@WORK 2017 → P32**

SECTORNIEUWS

**LEVENSVZERKERINGEN,
OVERLIJDENSVERZEKERINGEN EN
UITVAARTVERZEKERINGEN → P48**

ACTUALITÉS SECTORIELLES

**ASSURANCES-VIE, ASSURANCES
DÉCÈS ET ASSURANCES OBSÈQUES → P24**

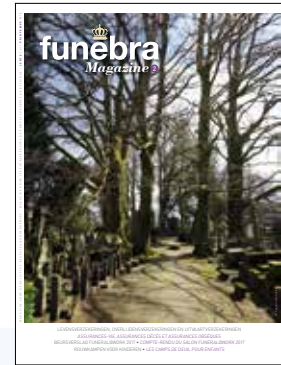
DOSSIER

VERZEKERINGEN
ASSURANCES

inhoud • contenu

nebra

Het Oud Kerkhof in Hasselt (België) is een begraafplaats gelegen aan de Kempische Steenweg ten noorden van het stadscentrum. Het kerkhof was in gebruik van ongeveer 1800 tot 1930. Het is een voorbeeld van een parkbegravingplaats zoals die in de negentiende en het begin van de twintigste eeuw werden aangelegd. Toen de begraafplaats in 1930 vol raakte, mochten er alleen nog maar overledenen bijgezet worden in bestaande grafkelders. Gewone begravingen en nieuwe grafmonumenten werden niet meer toegestaan. Vanaf 1929 werd de nieuwe begraafplaats "Kruisveld" aan de Kerkhofstraat aan de zuidkant van de stad in gebruik genomen. Sinds 2004 is het een beschermd monument. De gehele site is beschermd; niet alleen de graven en grafmonumenten maar ook de muren, hekken, planten en de prachtige hoge bomen. Ondanks de drukte van de Vilderstraat en de Kempische Steenweg, vormt dit oude kerkhof een oase van rust in het stedelijk landschap van Hasselt.

Fotografie: Suzanne Bohncke

L'Oud Kerkhof (ancien cimetière) de Hasselt (Belgique) est situé au nord du centre-ville, le long de la Kempische Steenweg. Utilisé entre 1800 et 1930, ce cimetière est un bel exemple d'un cimetière paysager typique de la période du 19ème siècle jusqu'au début du 20ème siècle. Le cimetière étant complètement occupé depuis 1930, les défunts pouvaient uniquement être inhumés dans les caveaux existants. D'autres inhumations ou créations de monuments funéraires n'étaient plus autorisées. Le nouveau cimetière 'DKruisveld' (Kerkhofstraat) situé au sud de la ville fut créé en 1929. Le cimetière Oud Kerkhof est un monument classé. L'ensemble du site est protégé: ses tombes et ses monuments funéraires au même titre que ses murs, ses grilles, ses plantes et ses arbres majestueux. Malgré sa situation à proximité d'une rue et d'une chaussée à haute densité de trafic (Vilderstraat et Kempische Steenweg), cet ancien cimetière est une oasis de paix dans le paysage urbain de Hasselt.

Photographie : Suzanne Bohncke

SECTORNIEUWS

ACTUALITÉS SECTORIELLES

Keramische bloemen op kerkhoven
Een belangrijke funeraria traditie op Franse kerkhoven **14**
Les fleurs en céramique dans les cimetières une tradition funéraire dans les cimetières français **41**

Nuttige informatie voor de begrafenissector
In de nieuwe Waalse omzendbrief voor de begroting van Steden en gemeenten **47**
La nouvelle circulaire budgétaire wallonne destinée aux villes et communes contient des informations utiles pour le secteur funéraire **16**

Zelfhulpgroep Met Lege Handen voor ouders van overleden baby **22**
Le groupe d'entraide «Met Lege Handen» assiste les parents de bébés morts nés **46**

Volksvertegenwoordiger Koenraad Degroote vraagt cijfers op i.v.m. wilsbeschikkingen **22**
Le représentant Koenraad Degroote s'informe sur le nombre de déclarations de dernières volontés **46**

EUFIA-awards 2017 bekronen innovaties in de uitvaartsector **54**
Les Awards EUFIA récompensent les innovations du secteur funéraire **28**

Belangrijkste doodsoorzaken in België **54**
Les principales causes de décès en Belgique **28**

SOCIAAL NIEUWS **36**
ACTUALITÉS SOCIALES **12**

Lonen vanaf 1 april 2017 **39**
Salaires à partir du 1er avril 2017 **39**

ACTUALITÉS

ACTUEEL

Aan welke eisen moeten rouwkamers buiten de funeraria voldoen? **30**
A quelles conditions doivent répondre les chambres mortuaires en dehors des funérariums? **6**

Thuisbewaring van as stijgt nog steeds **31**
La conservation des cendres à domicile gagne en popularité **7**

Funermostra 2017 in Valencia: Veel internationale interesse voor de 14de editie **9**
Funermostra 2017 à Valence: un grand intérêt international pour la 14e édition **35**

NIEUWS/ACTUEEL NOUVELLES/ACTUALITÉS

24 op 7-dienstverlening van start in het crematorium van Wilrijk **10**
Accessibilité 24 sur 7 du crématorium de Wilrijk **35**

Hooghenraed biedt niet langer nieuwe levens- en uitvaartverzekeringen aan **10**
Hooghenraed ne propose plus de nouvelles assurances-vie et obsèques **35**

**Magazine van de Koninklijke Federatie van Begraafnisondernemers van België vzw.
Magazine de la Fédération Royale des Entrepreneurs de Pompes Funèbres de Belgique asbl.**
Volgende funebra / Prochain funebra: 15/06/2017

Verantwoordelijke uitgever Éditeur responsable Johan Dexters, Voorzitter – Président, Drakenhoflaan 21, 2100 Deurne.	Publiciteit Publicité info@funebra.be.	Redactie Redaction Pieter Lefebvre T 0478 22 35 42	Lay-out www.proforma.be T 015 52 91 10

De redactie heeft de inhoud van dit magazine met de grootste zorg samengesteld en zoekt om onjuistheden of onvolledigheden te melden. Wanneer informatie is gebruikt waarvan u als rechthebbende niet wordt genoemd, ofwel voor het gebruik geen toestemming verleend heeft, kunt u zich in verbinding stellen met info@funebra.be.

La rédaction a apporté le plus grand soin à la composition du présent magazine. Prière de lui signaler les éventuelles informations erronées ou incomplètes. Merci de nous contacter via info@funebra.be au cas où vous n'auriez pas été référencé par rapport à certaines informations qui vous appartiennent, ou que vous n'auriez pas donné votre autorisation pour leur utilisation.

COLOFON

A QUELLES CONDITIONS DOIVENT RÉPONDRE LES CHAMBRES MORTUAIRES EN DEHORS DES FUNÉRARIUMS ?

De plus en plus souvent, les proches souhaitent commémorer leurs êtres chers d'une manière personnalisée. Ces dernières années, les soins aux défunts ont fortement évolué. Les cendres sont souvent conservées à domicile ou les proches expriment le souhait de les disperser à un autre endroit qu'au cimetière classique. Katrien Schryvers (CD&V) a constaté que les exigences légales et la réglementation environnementale relatives aux chambres mortuaires en dehors des funérariums manquent de clarté. Quelles règles environnementales convient-il de respecter pour la mise en bière d'un défunt à domicile ou à un autre endroit? Cette matière est régie, entre autres, par le Décret du 1er juin 1995 fixant les dispositions générales et sectorielles en matière d'hygiène de l'environnement, qui décrit en détail les prescriptions à respecter pour les chambres mortuaires. Katrien Schryvers craint qu'une interprétation stricte de cette réglementation empêche l'organisation d'une chambre mortuaire dans la pratique.

L'article 5.35.1.2 du décret définit les chambres mortuaires comme des endroits qui accueillent les défunts dans l'attente de leur inhumation ou crémation. Il stipule que la chambre mortuaire doit comprendre les espaces suivants :
un endroit pour le chargement et le déchargement des corps ;

- un local destiné à la toilette mortuaire, y compris l'embaumement, le cas échéant ;
- un endroit de conservation des dépouilles mortelles ;
- une chambre d'attente équipée d'un vestiaire et d'une toilette pour les visiteurs.

L'article stipule également que la chambre mortuaire doit être aménagée de telle sorte que le chargement et le déchargement des corps soient soustraits à la vue de tiers.

JOKE SCHAUVLIEGE

“De uitvoering van de mogelijke wens van nabestaanden om een overledene in afwachting van de begraafing of crematie thuis te bewaren, is niet vergunnings- of meldingsplichtig volgens de indelingslijst bij titel I van het VLAREM.”

Katrien Schryvers fait remarquer à Joke Schauvliege, ministre flamande de l'environnement, de la nature et de l'agriculture que la réglementation relative aux chambres funéraires rend impossible l'aménagement d'une chambre où l'on peut rendre un dernier hommage au défunt en dehors du funérarium. Après la toilette mortuaire au funérarium, les proches devraient avoir la possibilité de rendre un dernier hommage au défunt dans une chambre mortuaire, organisée en dehors du funérarium. Ce type de chambres ne disposant toutefois pas des locaux prévus par la loi, leur réalisation s'avère quasi impossible. La disposition stipulant que le chargement et le déchargement des corps doivent être soustraits à la vue de tiers n'est pas réalisable dans la pratique lorsque la mise en bière se fait dans une chambre mortuaire en dehors du funérarium.

Joke Schauvliege estime cependant que le problème ne se pose pas dans la pratique: «La réalisation du souhait éventuel des proches de conserver le corps à domicile dans l'attente de son inhumation ou crémation n'est pas soumise à l'obligation d'autorisation ou de notification conformément à la liste reprise sous le titre 5 du VLAREM. La conservation à domicile de personnes décédées n'étant pas une activité régulière, elle ne relève pas des dispositions du chapitre 5.35 sous le titre II du VLAREM, qui énumère les conditions sectorielles des chambres mortuaires.» Elle fait remarquer que le problème se pose rarement dans la pratique. «Si ces dispositions empêchaient les funérariums à installer des chambres mortuaires en dehors du funérarium, cela serait révélé par le nombre de demandes de dérogations introduites. Or, depuis 2010, une seule demande de dérogation au chapitre 5.35 a été introduite. Par ailleurs, cette demande de dérogation ne concernait pas la chambre mortuaire.» ■■■■

La conservation des cendres à domicile gagne en popularité

Malgré la nouvelle instruction émise par la Congrégation pour la doctrine de la foi concernant la conservation des cendres du défunt après l'incinération, l'on constate en Flandre une augmentation du nombre de cas où l'urne avec les cendres est conservée à domicile. La dispersion des cendres reste toutefois l'option la plus fréquemment utilisée.

Le 25 octobre 2016, a été rendue publique l'instruction Ad resurgendum cum Christo sur la sépulture des défunts et la conservation des cendres en cas d'incinération. Dans cette nouvelle instruction, l'Eglise catholique confirme qu'il n'y a pas d'objections doctrinaires quant à la crémation du défunt mais précise que l'urne doit être conservée dans un lieu pérenne, tel qu'un cimetière, une église ou dans un autre endroit aménagé à cette fin et reconnu par les instances religieuses compétentes.

Malgré cette instruction de l'Eglise catholique, la loi prévoit d'autres destinations pour les cendres. Le décret du 16 janvier 2004 sur les funérailles et sépultures stipule que les cendres peuvent être recueillies dans des urnes qui sont inhumées au cimetière, placées dans un columbarium, ou dispersées sur une parcelle réservée à cet effet ou en mer.

Les cendres du défunt peuvent également être conservées, inhumées ou dispersées à un endroit avec lequel le défunt avait un lien personnel. Le décret a récemment été adapté afin de permettre la dispersion des cendres ou l'inhumation de l'urne dans certains endroits publics. Les proches peuvent également faire intégrer une partie symbolique des cendres par le personnel du crématorium dans un petit récipient en verre pouvant être conservé dans un objet d'art, un bijou commémoratif, ...

Le 'Verenigd Netwerk van Openbare Crematoria (VNOC vzw)' constate que la dispersion des cendres du défunt constitue l'option la plus souvent choisie. Dans 43% des crémations réalisées dans les crématoriums publics en Flandre, les cendres sont dispersées. Le nombre de personnes qui emportent l'urne avec les cendres de leurs proches à domicile est en hausse. En 2014, ce fut le cas dans 10% des crémations. En 2015, le pourcentage était de 11%. Le VNOC constate que le nombre de crémations est en hausse en Flandre: alors qu'elles représentaient 66% en 2014, leur pourcentage atteignait 68% en 2015 et, sur la base des chiffres jusqu'en juillet 2016, il est passé à 68,5%. ■■■■

SOURCE: VNOC ([HTTP://WWW.CREMATORIUM.BE/](http://www.crematorium.be/) THUISBEWARING-VAN-AS-STIJGT-NOG-STEEDS)

BEURSVERSLAG FUNERAL@WORK 2017

Naar jaarlijkse gewoonte vond in de Leuvense Brabantthal de beurs Funeral@Work plaats, namelijk op 28 en 29 januari. Deze 13e editie telde 80 exposanten. Met deze stijging van 15% van het exposantenaantal ten opzichte van vorig jaar, konden de bezoekers genieten van een ruim en divers aanbod en waren ze ten zeerste verrast door deze mooie uitbreiding van producten en diensten. Het doel van Funeral@Work is de diverse disciplines uit de begrafenisbranche voor te stellen aan begrafenisondernemingen en zaakvoerders van begraafplaatsen, crematoria en mortuaria.

Een opvallende verschijning van deze editie was de stand met urnen voor echte motorliefhebbers. Deze bijzondere urn is een motor benzinetank en elke urn wordt ambachtelijk vervaardigd en afgewerkt door professionele kunstenaars waardoor ze telkens uniek zijn. Voor **Patrick Celen** en **Marc Baeten** (Schipper's Urnen BVBA, foto boven) was dit de eerste keer. "Indien iemand ons 1,5 jaar geleden zou voorspeld hebben dat wij ooit nog eens op een uitvaartbeurs zouden staan met urnen, dan zouden we eens goed gelachen hebben...". Het was voor hen dus een zeer positieve ervaring met aangename

contacten. "Ondanks ons misschien ietwat "afwijkend voorkomen" en aparte stand t.o.v. de doorsnee standhouders, werden wij en onze urnen zeer goed ontvangen. De reactie "dit is eindelijk eens echt wat

nieuws" viel meermaals op onze stand te horen. Wij denken dat voor veel motorrijders hun hobby dikwijls meer is dan enkel een hobby, maar een levensstijl waarmee ze ook herinnerd willen worden".

Voor **Suzanne Bohncke** (B & W BVBA, foto boven), bekend van haar moderne metalen urnen, ingietingen en fotografie, was de beurs ook dit jaar weer geslaagd. "Zaterdag was een vrij rustige dag, maar de zondag maakte alles goed. Ik had nauwelijks tijd om een slokje water te nemen". B & W BVBA bestaat al 12 ½ jaar en heeft de sector zeker wel zien groeien. "Je merkt dat mensen steeds meer een persoonlijker product willen of iets wat niet opvalt als urn. Dit is bij onze producten zeker het geval. Het is altijd fijn om tijdens Funeral@Work bestaande klanten weer te ontmoeten en nieuwe klanten te laten weten dat wij ontzettend mooie producten hebben!". In totaal hebben er 1577 personen een bezoek gebracht aan deze editie van Funeral@Work. Een van de bezoekers was Bart Gielen van Dierencrematorium Adio. "Dit is het derde jaar op rij dat we naar Funeral@Work komen. We zijn altijd vergezeld geweest door de familie Heselmanns van de gelijknamige (humane) uitvaartonderneming uit Tessenlo. Zij hebben ons als startende onderneming geïntroduceerd bij alle leveranciers op de beurs. Ook dit jaar stond ik ervan versteld dat bijna elke standhouder ons kon verrassen met enkele nieuwe producten in hun gamma. Bovendien zijn we ook heel erg blij dat de markt van de dieren meer en meer in het oog springt. Ten opzichte van drie jaar geleden is dat een hele verandering en een serieuze verbetering. Maar ook

producten die zowel humaan als voor de dieren gebruikt kunnen worden zijn meer en meer courant. Dat kunnen we natuurlijk alleen maar toejuichen, want als dierencrematorium willen we graag onze dieren een menswaardig en mooi afscheid geven".

Ook de kabouters op de schommel waren een opvallend iets op deze beurs. Jo Peters (Deusjevo): "Kabouters zijn onze huisstijl het is onze manier waarop wij naar de wereld kijken". Deusjevo ontwerpt en realiseert straffe, originele en uitdagende tv-decors, beursstanden, interieurs, pop-upstores en tentoonstellingen. "Wij geloven erin dat wij de wereld mooier maken met blij design, altijd met straffe concepten, vaak met een hoekje af, dat is nu eenmaal onze aard. Ondertussen zijn we met een 10-tal begrafenisondernemers aan de slag die net als ons overtuigd zijn dat vernieuwing moet. Vaak ingetogen en toch origineel". Toch hebben ze even getwijfeld of het niet te ver zou gaan om met kabouters en schommels op de beurs te staan. "Maar eerlijk, we kunnen niet anders, we zijn wie we zijn. Net zoals veel ondernemers willen wij ook opvallen en we hebben heel erg veel complimentjes gekregen over de stand, over de kabouters. En dat doet oprecht deugd op een beurs waar kleurgebruik soms ver te zoeken is". ■■■

MEER INFO:

www.funeralatwork.be

Fotografie: Suzanne Bohncke

FUNERMOSTRA 2017 IN VALENCIA: Veel internationale interesse voor de 14de editie

FunerMostra, de Spaanse internationale beurs voor begrafenisproducten en -diensten vindt plaats van 24 tot 26 mei 2017 in Valencia. De beurs heeft een sterk internationaal karakter en dit jaar wordt er nog een ruimer internationaal publiek verwacht. De internationale standhouders komen voornamelijk uit Portugal, Italië en Frankrijk maar ook bedrijven uit onder andere Mexico, Argentinië, Polen, Nederland en Denemarken zijn present op de beurs. Beatriz Colom, directeur van FunerMostra, heeft grote verwachtingen voor deze 14de editie van de beurs. Ze wil zoveel mogelijk bezoekers naar de beurs aantrekken en de positie van FunerMostra als internationale referentiebeurs versterken. ■■■

MEER INFO

www.funermostra.com

24 op 7-dienstverlening van start in het crematorium van Wilrijk

Sinds 1 maart 2017 is het crematorium in Wilrijk gestart met een proefproject rond de uitbreiding van zijn dienstverlening. De bedoeling is dat begrafenisondernemers in de nabije toekomst ook buiten de openingsuren terecht kunnen om kisten af te leveren en asurnes op te halen. Op die manier kunnen de uitvaartondernemers 24 op 24 uur en 7 op 7 dagen terecht in het crematorium.

Negen begrafenisondernemers werken mee aan een proefproject, dat intussen enkele weken loopt. Tom Wustenberghs, algemeen directeur Pontes licht toe: "Intern waren we reeds gestart met de nodige voorzieningen te bouwen en te testen. Die interne testfase is met succes

verlopen. Tijdens een overleg met alle negen betrokkenen kregen ze uitleg over de praktische werking van het systeem, de toegang tot de gebouwen en de veiligheidsvoorschriften. Alle opmerkingen werden dan verzameld om waar nodig het systeem bij te sturen en te optimaliseren, zodat de werking ervan kan uitgebreid worden naar alle uitvaart-ondernemers". Dat zal allicht in de loop van de maand mei gebeuren.

De ruimte waar de uitvaartondernemers 24 op 7 binnen kunnen, is een afgesloten gedeelte van het technisch gebouw van het crematorium in Wilrijk. De ruimte wordt bewaakt door camera's en iedere uitvaartondernemer krijgt per reservatie een toegangscode. Enkel met deze code

kan hij of zij gedurende een beperkte tijd het gebouw betreden.

De uitbreiding van de dienstverlening levert zowel voor de uitvaartondernemers, als voor het crematorium voordelen op. De begrafenis-aannemer kan altijd terecht en moet zich geen zorgen meer maken over files en verkeersdrukke om op tijd het crematorium te bereiken. Het crematorium kan zijn werking efficiënter organiseren omdat de wachttijden voor de uitvoering van de crematies aanzienlijk verminderen. Daarmee kan de planning nog beter gegarandeerd worden. ■■■

MEER INFO
www.pontes.be

HOOGHENRAED BIEDT NIET LANGER NIEUWE LEVENS- EN UITVAARTVERZEKERINGEN AAN

De marktrente is al lange tijd laag. Veel verzekeraars ervaren momenteel de gevolgen van die lage rente. Hooghenraed stopt daarom vanaf 25/01/2017 met het aanbieden van nieuwe levensverzekeringen.

Jo Verheyden, Commercial Director bij Hooghenraed, licht de beslissing toe: "De lage rente heeft bij verzekeraars gevolgen voor de winstgevendheid van levensverzekeringen. Voor Hooghenraed betekent het dat nieuwe aanvragen van verzekeringen niet langer winstgevend zijn. Om deze reden zijn wij in het belang van onze polishouders helaas genoodzaakt om te stoppen met het aanbieden van nieuwe

levensverzekeringen. Het stoppen met aanbieden van nieuwe verzekeringen is een ingrijpende maatregel. Het nakomen van onze verplichtingen aan onze bestaande klanten gaat bij ons echter boven alles".

Concreet betekent dit dat Hooghenraed sinds 25/01/2017 gestopt is met het aanbieden van het product Overlijdensbijstand en met het aanbieden van Uitvaartverzekering in kapitaal. Jo Verheyden wijst er wel op dat voor bestaande klanten niets verandert: "Wij blijven onveranderd onze verantwoordelijkheid nemen voor het beheer van onze lopende verzekeringen". Aan de huidige polissen verandert niets,

de bestaande rechten en plichten van polishouders blijven ongewijzigd.

Wel staat nu al vast dat de CEO Jan-Willem Baake en commercieel directeur Jo Verheyden de firma verlaten per 31/03/17. Binnen de Conservatrix groep zal Hooghenraed vanaf die datum onder verantwoordelijkheid vallen van Emile de Jong en René Collé. ■■■

HEEFT U BEHOEFTE AAN MEER INFORMATIE?

De medewerkers van de afdeling Relatiebeheer van Hooghenraed staan u graag te woord. Zij zijn bereikbaar via het telefoonnummer 03/328 64 50 of per e-mail info@hooghenraed.be.

Zet het overlijdensbericht van uw klant in de juiste krant

Het grootste bereik in Vlaanderen in dagbladen en online

Stuur ons eenvoudig en snel uw rouwberichten door via
Familienieuws.mediahuis.be

Voor meer informatie of jouw persoonlijke login gegevens:

011/878215

familienieuws@mediahuis.be

ACTUALITÉS SOCIALES

Le 13 mars 2017, les partenaires sociaux ont conclu une CCT au sein de la commission paritaire 320 des entreprises de pompes funèbres concernant l'intervention des employeurs dans les frais de transport des travailleurs. Cette convention collective de travail est d'application depuis le 1er février 2017.

TRANSPORTS EN COMMUN

L'intervention de l'employeur dans les frais de déplacement avec les transports en commun entre le domicile et le lieu de travail habituel est octroyée à raison de 80% du tarif mensuel de la carte de train en deuxième classe tel que publié par la SNCB pour autant que la distance parcourue soit supérieure à 1 km. L'employeur peut conclure un contrat tiers payant avec la SNCB. Le cas échéant, la SNCB facture 80% de

l'abonnement à l'employeur, les 20% restants étant pris en charge par la SNCB.

Le nombre de kilomètres à indemniser correspond au nombre de kilomètres indiqué sur les titres de transport émis par une ou plusieurs entreprises de transport. A défaut d'indication du nombre de kilomètres, la distance normale entre le domicile et le lieu de travail est prise en compte.

A défaut d'un abonnement mensuel en cas d'utilisation des transports en commun, l'indemnité journalière représente au moins le montant de l'abonnement mensuel de la SNCB pour le nombre de kilomètres correspondants divisé par 21 et multiplié par un coefficient de 1,25. Le montant ainsi obtenu est ensuite arrondi au second chiffre après la virgule. Les montants journaliers sont également disponibles sur le site internet du Fonds

Social et de Garantie pour le secteur funéraire (www.fonds320.be).

AUTRES MOYENS DE TRANSPORT

L'intervention de l'employeur dans les frais de déplacement entre le domicile et le lieu de travail habituel est octroyée, pour autant que la distance parcourue soit supérieure à 1 km, à raison de 80% du tarif mensuel pour la distance correspondante de tout autre moyen de transport, excepté le vélo. Le tarif SNCB de référence est le tarif mensuel de la carte de train en deuxième classe tel que publié par la SNCB.

Le montant journalier est obtenu à l'aide du calcul suivant : carte de train mensuelle SNCB x 80%, divisé par 21 et multiplié par un coefficient de 1,25. Le montant ainsi obtenu est ensuite arrondi au second chiffre après la virgule.

Les montants sont disponibles sur le site internet du Fonds Social (www.fonds320.be).

Les travailleurs qui se déplacent au travail à vélo perçoivent une indemnité de 0,22 euro par kilomètre. Ces travailleurs doivent introduire une déclaration sur l'honneur afin de démontrer leur déplacement à vélo. L'employeur peut à tout instant vérifier la véracité et l'application de la déclaration. L'indemnité sera suspendue au cas où la déclaration n'est pas respectée.

Les travailleurs qui effectuent des déplacements professionnels avec leur propre véhicule (ou un autre moyen de transport privé) perçoivent le tarif légal par kilomètre parcouru (circulaire annuelle du SPF Personnel et Organisation portant sur l'adaptation

du montant de l'indemnité kilométrique, disponible sur https://fedweb.belgium.be/fr/remuneration_et_avantages/frais_cadre_service/frais_de_parcours.

L'indemnité de transport est payée au moins une fois par mois. Les dispositions plus favorables existantes au sein des entreprises restent bien entendu applicables. ■■■

Affiliez-vous et découvrez les nombreux avantages !

funebra

Notre secteur est allé de l'avant :

- le maintien des réductions sur les timbres grâce à la collaboration avec bpost.
- la paix sociale au sein de la commission paritaire 320.
- le paiement des primes de fin d'année par le Fonds de Garantie du secteur funéraire (pour plus d'infos : www.fonds320.be).
- La création de l'assurance 'Funalia', adaptée aux besoins du secteur.

Nous vous informons par :

- le magazine Funebra.
- le site internet www.funebra.be.
- l'accessibilité par téléphone au 03/320.86.00 ou info@funebra.be.

L'année 2017 nous réserve de nouveaux défis :

- la modernisation de la loi sur le transport international.
- une solution pour le transport transfrontalier entre la Belgique et la France.
- la création d'un label de qualité 'Entrepreneur de pompes funèbres' selon des critères univoques, en remplacement de la loi sur l'accès à la profession.
- le soutien à l'EUFIA, European Funeral Innovation Awards.

En tant que membre de Funebra, vous bénéficiez d'un accès à la base de données de notre association, de la possibilité de mettre gratuitement les annonces des funérailles que vous réalisez et d'avoir les coordonnées de votre entreprise reprises sur le site, et cela gratuitement.

Vous pouvez gérer votre compte et vos coordonnées directement avec votre login et votre mot de passe.

Plus d'infos sur ce service via info@funebra.be.

Rien de ceci n'est possible sans votre soutien inconditionnel ! La cotisation pour 2017 est de 181,50 euros TVAC.

Contactez Funebra via info@funebra.be ou au 03/320.86.00. La reprise de vos coordonnées dans la liste des membres agréés www.funalia.be vous permettra de récupérer rapidement votre investissement.

KERAMISCHE BLOEMEN OP KERKHOVEN

Een belangrijke funeraire traditie op Franse kerkhoven

Een typisch Frans fenomeen op kerkhoven zijn de keramische bloemen. Het zijn unieke handgemaakte stukken die sinds het midden van de 19de eeuw op de graven verschenen. Men vindt ze overal in Frankrijk en ondertussen ook ver daarbuiten.

Er zijn volgens Xavier Puppincq van SOUVENEO, de producent van het merk Céramiques de France en Frankrijks

grootste producent van funeraire versieringen, twee redenen waarom deze keramische bloemen zo populair zijn in Frankrijk.

Ten eerste laat de vorm van het graf, met een grote horizontale steen, toe om veel souvenirs en bloemen op het graf te zetten.

Daarnaast bezoeken Franse families minder vaak de graven van overleden familie dan bijvoorbeeld in Spanje of

Italië. Xavier Puppincq: "graven worden doorgaans een keer per jaar bezocht, bijvoorbeeld met Allerzielen, maar slechts zelden op andere momenten". Daardoor versieren Franse families graven met producten die lang goed blijven en weinig onderhoud vragen.

Begrafenisartikelen zijn erg gangbaar op Franse kerkhoven. Xavier Puppincq: "bijna elk graf heeft granieten of porseleinen gedenkplaten en/of artificiële of keramische bloemen om de overledene te herdenken". Keramische bloemen

hebben enkele grote voordelen en zijn daarom zo populair. Ze zijn uiterst duurzaam in een buitenomgeving. Ze moeten bestand zijn tegen temperatuurschommelingen, tegen grote droogte en hoge vochtigheid, tegen vervuiling, tegen aanvallen door zout en UV-stralen,... Deze keramische producten zijn vorstbestendig en een natte herfst gevolgd door een koude winter zal ze niet doen barsten. Ook de kleuren trotseren deze invloeden en verbleken niet. Xavier Puppincq: "UV-stralen zullen de heldere kleuren van deze bloemstukken niet veranderen in een lichte pasteltinten. Ze behouden hun kleur".

Het vervaardigen van deze stukken vereist wel een grote en unieke know-how. Xavier Puppincq legt uit waarom: "een keramische bloem maken, bestaat uit verschillende manuele handelingen. De echte vakkenis van de keramist ontstaat pas in de loop der jaren; zo worden ze echte kunstenaars in hun vakgebied". De bloem zelf wordt met de hand gemaakt op basis van een speciale mix van plastiekeen klei. Elk bloemblad, elk blad wordt afzonderlijk gevormd door dezelfde kunstenaar en wordt dan geassembleerd op een plaasteren grondstuk. Afhankelijk van de grootte van het bloemstuk en de complexiteit van de bloemen kan het tussen 15 minuten tot een dag duren om een bloemstuk te vormen. De keramische bloemen drogen daarna een week op kamertemperatuur voordat ze 24 uur in een gasoven worden gehard.

Vervolgens worden de bloemen geglazuurd (beschilderd) met de hand. Dit kan met een fijne borstel of met een klein spuittoestel gebeuren. Om kleurvermenging te vermijden wordt elke kleur afzonderlijk aangebracht. Dit beschilderen kan, afhankelijk van de grootte en de complexiteit, enkele minuten tot enkele uren duren.

Vervolgens worden de keramische bloemen een tweede keer voor 24 uur in de gasoven geplaatst. Omdat elke bloem met de hand gevormd en beschilderd wordt, is elke bloem en is elk bloemstuk uniek, zelfs bij dezelfde bloemstukken.

De bloemen worden nadien op een porseleinen basis geplaatst. Xavier Puppincq: "ook dit vraagt de nodige vakkenis omdat het een delicate handeling is. Men moet een plaastervorm vullen met vloeibare plaaster. Als die voldoende gedroogd is, kan men een mengeling van klei toevoegen en wordt de gietvorm verwijderd. Dan wordt de basisvorm gedurende enkele dagen gedroogd". Daarna worden deze stukken geglazuurd

en gedurende 24 uur gedroogd.

Tenslotte worden de bloemen en de basis aan elkaar vastgelijmd en worden soms nog persoonlijke boodschappen, zoals bv een naamplaatje, op het bloemstuk geplaatst.

EVOLUTIES

Ook in de ontwerpen en de keuze van de bloemen wordt veel tijd gestoken. Xavier Puppincq: "het hele jaar door worden door Céramiques de France nieuwe kleuren en nieuwe soorten bloemen ontwikkeld. Wij volgen de trends in de gewone bloemenmarkt op de voet zodat we de bloemen die in de mode zijn zeker kunnen aanbieden". Het volgen van de markt en het aanbieden van modieuze bloemstukken is heel belangrijk omdat de stukken zeer lang houdbaar zijn.

Door continu te vernieuwen en naar de vragen van de moderne klant te kijken, hoopt hij dat deze Franse traditie van keramische versieringen op graven nog lang in ere kan blijven. ■■■

www.solcleaning.com HYGIENE OPLOSSINGEN + SYSTEMEN SINDS 1996

Hygiene systemen voor technische- en publieke ruimte

SOL Cleaning & Care Prof . BVBA
Poort 2132 Toekomstlaan 12
B-3600 Genk

Tel.: 089 56 60 15
GSM: 0495 22 94 21
info@solcleaning.com

LA NOUVELLE CIRCULAIRE BUDGÉTAIRE WALLONNE

destinée aux villes et communes contient des informations utiles pour le secteur funéraire

Les autorités wallonnes ont publié le 30 juin 2016 une circulaire contenant des directives financières pour les villes et communes en 2017. Elle contient également certaines recommandations intéressantes pour le secteur funéraire.

relatif aux funérailles et sépultures a modifié et clarifié certains éléments : la taxe sur les inhumations et la dispersion ou conservation des cendres après crémation englobant déjà les prestations effectuées par le personnel communal, il ne peut y être ajouté une redevance pour couvrir ces frais.

INHUMATIONS, DISPERSIONS DES CENDRES ET MISES EN COLUMBARIUM

Un taux maximum de 375 euros est recommandé pour toute inhumation, dispersion des cendres et mise en columbarium. Le décret du 6 mars 2009

REDEVANCES POUR LES EXHUMATIONS

Si la commune ne prévoit pas une facturation selon les frais réels (ce qui est pourtant la situation idéale), elle peut opter pour un système forfaitaire dont les taux maxima recommandés sont de

JK Prestations Funéraires sprl

**PLAÇONS LE DÉFUNT
AU CENTRE DES FUNÉRAILLES**

**ALAIN KONINCKX
CORALINE JAKUBIEC**

Thanatopraxie / Embaumement
Soins d'hygiène et de présentation
Embaumement pour l'international
Restauration faciale

CONTACT: 0496/ 32 04 67 - info@jkpf.be - www.jkpf.be

Nouveau: Location de corbillards et porteurs

300 euros pour les exhumations simples (d'une cavurne) à 1.500 euros pour les exhumations complexes (de pleine terre). Si la commune opte pour un taux forfaitaire unique, il est recommandé de ne pas dépasser 500 euros par exhumation.

La ville ou commune devrait en outre prévoir et communiquer clairement que toute supplément pour une exhumation sera facturée sur base d'un décompte des frais réels. A défaut de prévoir une disposition en ce sens, la commune serait dans l'impossibilité de se rémunérer correctement pour ces suppléments.

REDEVANCES POUR LES TRANSPORTS FUNÈBRES

La taxe pour la classe la plus simple (ou unique) de corbillard ne peut dépasser 375 euros. Des suppléments ne peuvent être réclamés pour les transports funèbres assurés le samedi. Toutefois, les communes peuvent percevoir une taxe spéciale de 220 euros maximum lorsque leur personnel fournit des prestations lors de funérailles effectuées avec le corbillard d'une entreprise privée.

Assemblée Générale

Algemene Vergadering

Assemblée Générale Statutaire de la Fédération Nationale des des Entrepreneurs de Pompes Funèbres de Belgique

Le Président ainsi que les membres de Union Royale Professionnelle des Pompes Funèbres des Provinces de Namur Luxembourg et Association des Entrepreneurs de Pompes funèbres du Brabant-Wallon asbl ont l'honneur de vous inviter ainsi que votre famille au dîner qui clôturera l'Assemblée Générale Statutaire de la Fédération Nationale des Entrepreneurs de Pompes Funèbres de Belgique asbl.

Date **22 avril 2017**

Où **Quartier Latin rue des Brasseurs 2
6900 Marche-en-Famenne**

Agenda

13h00 **Accueil**

14h00 **Assemblée générale**

1. Rapport du Conseil d'Administration
2. Rapport du Trésorier
3. Rapport des commissaires aux comptes
4. Nominations des commissaires pour l'année 2017
5. Acceptation et nomination des administrateurs et suppléants
6. Stipulation de la cotisation des membres pour l'année 2018
7. Stipulation de la Location pour l'Assemblée Générale Statutaire pour l'année 2018
8. Varia

19h00 **Apéritif**

20h00 **Dîner gastronomique**

P.A.F.: 85€ pp (vins et boissons comprises) à verser sur le compte : BE57 3631 2626 4435 de l'URPPFNL asbl

Renseignements et inscriptions : Centre funéraire Colles-Dominicy, Tél.: 063/22 51 29 – E-mail: arlon@pfcd.be

Pour autres informations: Johan Dexters – Drakenhoflaan 21, 2100 Deurne – E-mail: info@funebra.be

Algemene Statutaire Vergadering van de Koninklijke Federatie van Begrafenisondernemers van België

De voorzitter en de leden van de Professionele Koninklijke Begrafenisunie van de provincies Namen en Luxembourg en de vereniging van Begrafenisondernemers van Waals-Brabant vzw hebben de eer om u en uw familie uit te nodigen voor het diner ter gelegenheid van de Algemene Statutaire Vergadering van de Koninklijke Federatie van Begrafenisondernemers van België vzw.

Datum **22 april 2017**

Locatie **Quartier Latin, rue des Brasseurs 2
6900 Marche-en-Famenne**

Agenda

13u00 **Ontvangst**

14u00 **Statutaire vergadering**

1. Verslag van de Raad van Bestuur
2. Verslag van de Schatbewaarder
3. Verslag van de Commissarissen
4. Benoeming van de Commissarissen voor het boekjaar 2017
5. Aanvaarding en aanstelling van de voorgedragen afgevaardigden
6. Vaststellen van het bedrag van het lidgeld voor 2018
7. Aanduiden plaats van de Algemene Statutaire Vergadering 2018
8. Varia

19u00 **Aperitief**

20u00 **Gastronomisch diner**

Deelname: 85€ per persoon (wijn en drank inbegrepen) te storten op rekeningnummer: BE57 3631 2626 4435 van URPPFNL asbl.

Verdere inlichtingen en inschrijving: Centre funéraire Colles-Dominicy, Tel 063/22 51 29 – E-mail: arlon@pfcd.be

Voor meer inlichtingen: Johan Dexters – Drakenhoflaan 21, 2100 Deurne – E-mail: info@funebra.be

ROUWKAMPEN VOOR KINDEREN

Aandacht voor kinderen is belangrijk deel van het rouwproces

ROUW
BESPREEKBAAR MAKEN
BIJ KINDEREN

Rouwconsulente Frédérique Vanassche heeft meer dan 17 jaar ervaring met rouw en verlies. Haar specialisatie zijn kinderen. Ze merkt dat daar nog een belangrijke hiaat zit in de zorgverlening. Toen ze de rouwkampen op TV zag, aarzelde ze niet en deed ze meteen een Facebookoproep om dergelijk kampen ook in Vlaanderen te organiseren. Zo lanceerde ze het idee. Ze kreeg vrij snel goede reacties van professionals die dezelfde lacune in de zorgverlening opmerkten en zo werd *Saying Goodbye* vzw opgericht. Het bestuur bestaat uit Frédérique Vanassche rouwconsulente en voorzitter van de VZW. Lies Scaut is psychotherapeute en ondervoorzitter, Hans Haspelslagh is begrafenisondernemer en logistiek bestuurder en Stefanie Desmet werkt als kinderverzorgster en is bestuurslid bij de vzw. Daarnaast zijn er actieve leden en ongeveer 60 vrijwilligers.

De vzw sensibiliseert en informeert instanties en organisaties om mensen nog beter te begeleiden in hun rouwproces. *Saying Goodbye* wil echter in de eerste plaats kinderen, jongeren en volwassenen met elkaar in contact brengen opdat zij steun en erkenning bij elkaar kunnen vinden. Nog al te vaak voelen rouwendenden zich moeilijk begrepen door hun omgeving en vinden ze geen manier om verder te leven na hun verlies. Voor kinderen moeten we extra aandachtig zijn, merkt Frédérique Vanassche in haar praktijk: "tijdens deze fase moeten we extra aandacht en zorg geven aan de kinderen binnen het gezin. Dit is belangrijk want een goede rouw-

verwerking is nodig voor de toekomst van onze kinderen".

Begrafenisondernemers zijn daarbij een van de belangrijkste schakels om families op weg te zetten naar professionele rouwbegeleiding. Eerste opvang bij rouwverwerking is cruciaal en daar spelen alle zorgverleners een belangrijke rol. Voor kinderen en volwassenen is de manier waarop zij omgaan met de nabestaanden doorslaggevend in het kunnen verwerken van het verlies. Volgens Frédérique Vanassche mag de begrafenisondernemer zijn rol hierin niet onderschatten: "rouwverwerking bij kinderen zou in het stan-

daardpakket moeten zitten van adviezen die de begrafenisondernemer aanbiedt. Het is een groot pluspunt voor de dienstverlening van de ondernemer wanneer hij een folder geeft, of de familie op weg zet om rouwverwerking bij kinderen bespreekbaar te maken". Frédérique Vanassche en andere rouwconsulenten merken dat goed afscheid kunnen nemen van het grootste belang is in het rouwproces. Ze merkt in haar praktijk dat mensen heel dankbaar zijn voor begrafenisondernemers die kinderen doorverwijzen naar een rouwconsulente; ze ervaren dat als een pluspunt in zijn dienstverlening. De ondernemer heeft hier een belangrijke doorver-

wijsfunctie en zijn hiervoor beter geplaatst dan medisch personeel zoals artsen. Bij de ondernemer wordt de emotie pas echt bespreekbaar. Voor *Saying Goodbye* is de begrafenis bovendien cruciaal in de rouwverwerking. Daarom heeft Frédérique Vanassche een klein boekje gemaakt met prenten en met boodschap die het kind kan achterlaten bij de overledene. Hierin kan het kind gedachten, gevoelens en herinneringen aan de overledene opschrijven. Ze merkt dat dit echt helpt bij het verwerken.

De ondernemer kan ook bij helpen door bv extra aandacht te hebben voor het verdriet van de kinderen. Hij kan de kinderen voorbereiden op wat ze zullen zien in de rouwkamer,... **Frédérique Vanassche:** "Ondernemers zouden een klik moeten maken om kinderen te betrekken bij de begrafenis". Hans Haspeslagh bevestigt dat dit aspect in de opleiding wellicht nog wat onderbelicht wordt maar dat het zeer belangrijk is. Volgens hem is het niet altijd evident om er aandacht voor te hebben omdat de begrafenisondernemer al op zeer veel zaken moet letten: "Veel mensen willen een persoonlijke uitvaart waardoor we extra zaken moeten regelen. Er is meer werk voor de ondernemers door die persoonlijke uitvaarten". Hij merkt wel een trend dat er nu meer aandacht is voor kinderen dan vroeger. Frédérique Vanassche vindt dat een zeer goede zaak: "kinderen horen meer en voelen meer dan we denken, de manier waarop er met hun verdriet wordt omgegaan is heel belangrijk. Het voorbereiden van het kind op die laatste groet is echt nodig".

ROUWKAMPEN

De basis is een gewoon kamp waarin men net zoals bij andere jeugdbewegingen per leeftijd wordt ingedeeld en samen speelt. Het verschil is wel dat hier gewerkt wordt met kleine groepen van 5 à 6 kinderen en dat er per groep 2 à 3 therapeuten ter beschikking staan. Het eerste kamp van *Saying Goodbye* vond plaats in de zomervakantie van 2016. De reacties waren zeer positief. Alle kinderen die er toen bij waren, gaan ook dit jaar opnieuw mee.

HOE WERKT HET?

Eerst is er een intakegesprek met een van

de professionele therapeuten. In elke provincie zijn er mensen die dit doen. Daarna volgt een ontmoetingsdag zodat kinderen elkaar zien vooraf en dan pas volgt het eigenlijke kamp. Op de meeste kampen wordt er met yogatherapie gewerkt, maar er zijn ook kampen waarin specifiek met hippotherapie of bijvoorbeeld hondentherapie gewerkt wordt. De bestuursleden merken dat zeker de therapieën met dieren goed zijn om het basisvertrouwen van kinderen te herstellen. Zo merkten ze op dat hondentherapie in bepaalde gevallen bijzonder goed gewerkt heeft. Honden en kinderen voelen elkaar goed aan en dat gaf mooie resultaten. Tijdens het hippotherapie weekend voor kinderen en jongeren tussen 8 en 15 jaar staat het spelenderwijs omgaan met hun verlieservaring centraal. De kracht tussen mens en dier en het samenwerken staan op de voorgrond. De drempel is bewust erg laag: ervaring met paarden is daarbij zeker niet vereist.

Frédérique Vanassche: "Onze doelgroep bestaat uit kinderen die geconfronteerd werden met het verlies van een dierbaar persoon in hun directe omgeving. Voor deze kinderen is het heel belangrijk om op een speelse en educatieve manier te leren omgaan met de verschillende thema's die hierbij thuishoren". Enkele thema's die bespreekbaar gemaakt worden tijdens het kamp: gevoelens, vertrouwen, betekenis geven aan het woord 'verlies/dood', wat is hun draagkracht, het afscheid kunnen nemen van de overleden persoon,... Tijdens het rouwkamp voor kinderen en jongeren staat 'ontmoeten' centraal. Het gevoel van niet de enige te zijn die iemand dierbaar heeft verloren.

Onder begeleiding van ervaren therapeuten, een yogadocente en jeugdleiding wisselen speltherapie in groep, yoga en ontspanningsactiviteiten elkaar af. De kinderen/jongeren worden volgens leeftijd in kleinere groepjes verdeeld die het hele kamp hetzelfde blijven. Elke groep heeft overdag afwisselend yoga, speltherapie en ontspanningsactiviteiten. Dagelijks wordt in de groepstherapie onder begeleiding van therapeuten gewerkt rond thema's als verdriet, gemis, boosheid, herinneringen, draagkracht enz. Tijdens de spelmomenten met jeugdleiding komen

weerbaarheidsoefeningen, groepsactiviteiten waarin 'kracht en verbinding' centraal staan aan bod alsook veel lachen en plezier maken.

Het team van *Saying Goodbye* organiseert jaarlijks activiteiten zoals daguitstappen, weekends, rouwkampen, educatieve avonden, vormingen, lezingen, studiedagen, enz.

Saying Goodbye werkt met professionele therapeuten, heeft twee ambassadeurs en Belle Perez als meter. De organisatie telt momenteel ongeveer 60 vrijwilligers maar zoekt altijd gemotiveerde mensen om het team te versterken. ■■■■

CONTACTGEGEVENS

- **Regio West- en Oost-Vlaanderen en Brussel:**
Frederique Vanassche
0032-(0)472.73.24.77
Vanassche.frederique@gmail.com
- **Regio Limburg, Antwerpen en Vlaams Brabant:**
Lies Scaut: 0032-(0)497.93.71.57
liesscaut@gmail.com
- **Logistiek & Sponsoring**
Hans Haspeslagh: 0032-(0)496.54.49.61
info@saying-goodbye.be

www.saying-goodbye.be

DATUM KAMPEN

DATUM	ACTIVITEIT
8-9 april	Hippotherapie voor kinderen rond thema rouw en verlies
25 juni	Ontmoetingsdag voor kinderen en hun ouders
12-19 augustus	Rouwkamp (8-17 jaar)

Voor iedere activiteit is een brochure beschikbaar met gedetailleerde info. U kan deze telefonisch of per mail aanvragen (zie contactgegevens).

Uitvaartondernemers profiteren volop van deze overname

DERKS AUTOGROEP EN THE HEARSE & LIMO COMPANY BUNDELDEN HUN KRACHTEN

Samen waren ze al goed voor zo'n 75 jaar ervaring in de automotive sector. Beiden zijn groot geworden door het succes van hun klanten werkelijk centraal te stellen. Sinds vorig jaar behoren ze tot één en dezelfde groep; de Derks Autogroep. Derks uit Uden nam in juni 2016 namelijk The Hearse & Limo Company (Oss) over van Marc van Ravensteijn. Een overname waar uitvaartondernemers volop van gaan profiteren.

ZORGELOZE MOBILITEIT

The Hearse & Limo Company is Europees marktleider in uitvaartmobiliteit. Van staatsieervoer tot limousines, nieuw of jong-gebruikt, gekocht of geleased; internationaal weten uitvaartondernemers haar dienstverlening enorm te waarderen. Derks Autogroep kent eveneens een aansprekende staat van dienst. Het wereldwijd verlenen van optimale services rondom bedrijfswagens behoort tot hun DNA. Of het nu gaat om de aanschaf van een bedrijfswagen, specialistisch vervoer als koel- of vrieswagens en elektrisch zakelijk vervoer, ombouw- of verbouw, wagenparkmanagement, leasing,

mobilitetsgaranties, onderhoud en reparatie of vervangend vervoer; wie bedrijfsmatig hecht aan optimale mobiliteit is al decennialang beter af met Derks. Niet verwonderlijk dus dat juist deze twee specialisten binnen de automotive sector elkaar gevonden hebben. Het resultaat; vanaf nu kunnen uitvaartondernemers hun complete mobiliteitsvraagstuk neerleggen op één en dezelfde plek. Alle denkbare diensten kunnen ter plaatse uitgevoerd worden. Dat betekent persoonlijke, efficiënte én zorgeloze mobiliteit.

HARTELIJK WELKOM

Men nodigt u van harte uit voor een bezoek aan de Belgenlaan 7 in Uden. Wilt u alvast meer weten over Derks, ga dan naar derksautogroep.nl. Online vindt u de Hearse & Limo Company onverminderd via hearses.eu.

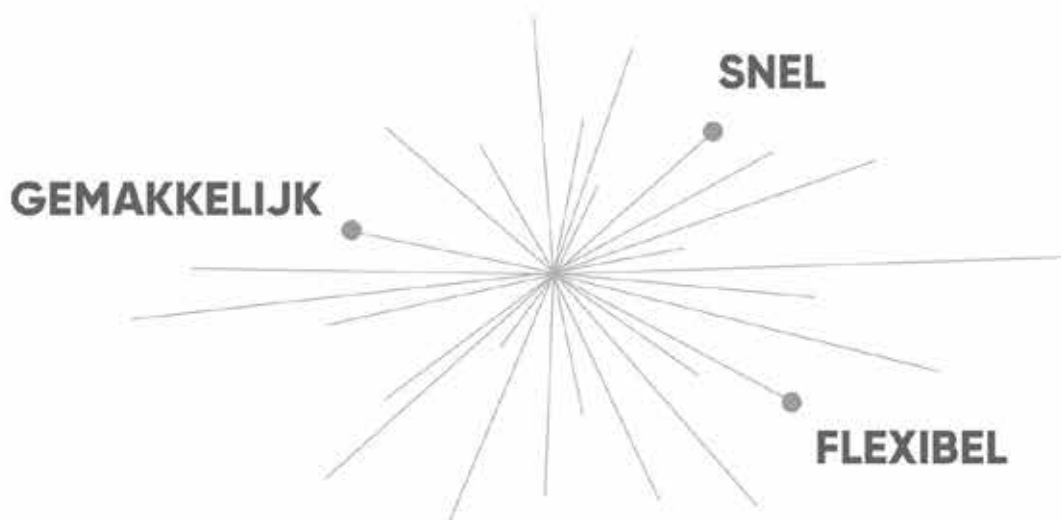
MIJN FORMALITEITEN NA OVERLIJDEN

STANDAARD BRIEFWISSELING

Het opstellen van de formaliteiten na overlijden is een snel en gemakkelijk hulpmiddel dat u in staat stelt om de familie bij te staan in de administratie na overlijden.

Met een paar klikken wordt het profiel van de overledene samengesteld en worden de formaliteiten na overlijden en een praktisch opvolg schema gegenereerd in PDF formaat.

- Het opstellen van gepersonaliseerde attesten van de aanwezigheid op de begrafenis.

Zelfhulpgroep *Met Lege Handen* voor ouders van overleden baby

Met Lege Handen vzw (MLH) is een zelfhulpgroep van en voor ouders van een overleden baby ontstaan vanuit de behoefte om te praten met ouders die ook een baby verloren voor, tijdens of na de geboorte. Met Lege Handen vzw werd opgericht door Katelijne Vuerstaek en Gaston Eysermans. Hun dochter Nele werd levensloos geboren. Bij de vereniging Ouders van een Overleden Kind (OVOK) ontmoetten zij een aantal koppels waarvan hun kind tijdens of vlak na de geboorte was overleden. Hun verhaal was anders dan dat van de andere OVOK-ouders. Zij hadden immers geen verhaal, geen herinneringen aan hun kind. Daarom richtten zij Met Lege Handen op. Voorzitter Marleen Vertommen legt uit wat de vzw kan betekenen voor de ouders: "wanneer je kindje sterft, wordt een mooie droom plots afgebroken. Je verdriet is soms te groot om te omvatten. Met Lege Handen leeft met de ouders mee en reikt een helpende hand. Bij elkaar vinden we begrip, erkenning en herkenning".

Met Lege Handen wil nieuwe inzichten geven en de ouders manieren laten vinden om met verdriet om te gaan. Marleen Vertommen: "niemand kan jouw verdriet wegnemen, maar je kan je wel gedragen, gesteund en begrepen voelen door lotgenoten".

De zelfhulpgroep MLH organiseert **praatgroepen** in Leuven (Wijgmaal), Antwerpen (Wilrijk) en Roeselare.

Het biedt ook een gesloten digitaal forum voor lotgenoten aan, alsook een facebookpagina en een driemaandelijks tijdschrift 't *Lichtpuntje*. De eerstvolgende praatgroepen worden georganiseerd op 13 mei in Leuven, op 14 mei in Antwerpen en op 4 juni in Roeselare. ■■■

CONTACTGEGEVENS

MET LEGE HANDEN vzw

Jennekensstraat 82, 3150 Haacht

info@metlegehanden.be

www.metlegehanden.be

Volksvertegenwoordiger Koenraad Degroote vraagt cijfers op i.v.m. wilsbeschikkingen

Koenraad Degroote (N-VA) wil cijfers i.v.m. wilsbeschikkingen voor 2015 en de eerste helft van 2016.

Hij vraagt de bevoegde minister om het aantal verklaringen van laatste wilsbeschikkingen mee te delen die burgers hebben laten registreren (via Vlaamse gemeenten aan het Rijksregister) en/of verklaring van lijkbezorging en ritueel? De Minister antwoordt dat in het Rijksregister van de natuurlijke personen voor het jaar 2015 er 6.299 Vlamingen geregistreerd werden. Tot op 2 juli 2016 waren er 2.961 verklaringen van laatste wilsbeschikking geregistreerd voor de gemeenten van het Vlaamse Gewest.

Hij vraagt daarbij eveneens in hoeveel gevallen men opteerde voor een bepaalde begrafenisvorm. Voor 2015 is de opsplitsing naar de verschillende wijzen van lijkbezorging als volgt:

- Onbepaald: 67
- Begrafening van het stoffelijk overschot: 735
- Crematie gevolgd door begrafening van de as binnen de omheining van de begraafplaats: 1.120
- Crematie gevolgd door bijzetting van de as in het columbarium (begraafplaats): 647
- Crematie gevolgd door asverstrooiing in de strooiweide (begraafplaats): 2.334
- Crematie gevolgd door verstrooiing van de as in de Belgische territoriale zee: 208 Crematie gevolgd door

uitstrooiing van de as op een andere plaats dan de begraafplaats of de Belgische zee: 394

- Crematie gevolgd door begrafening van de as op een andere plaats dan de begraafplaats: 74
- Crematie gevolgd door bewaring van de as op een andere plaats dan de begraafplaats: 720

Er kozen in 2015 dus 720 mensen voor een thuisbewaring van de as. Tot op 2 juli 2016 zijn er al 397 mensen die kiezen voor bewaring van de as buiten de begraafplaats. Of er trends in de cijfers zitten, kan de bevoegde minister niet meedelen: "mijn diensten hebben niet de opdracht om zich uit te spreken over mogelijke evoluties of tendensen waaraan deze registraties onderhevig zijn". ■■■

Bpost Rouwzegel / Timbre deuil

Sedert november 2012,
te bestellen via zegels@funebra.be
Bestellingen worden wekelijks op
donderdag verstuurd.

Depuis novembre 2012, commandes
via timbres@funebra.be. Elles seront
traitées chaque jeudi.

€74
/100 st.-pcs.

Overige zegels te verkrijgen Autres timbres disponibles

Nationaal 1 / National 1

€74
/100 st.-pcs.

Europa 1 / Europe 1

€56,50
/50 st.-pcs.

Internationaal 1 / International 1

€67,50
/50 st.-pcs.

Vermelde prijzen zijn verkoopprijzen, leden van Funebra krijgen 4% korting.
Les prix affichés sont les prix de vente, les membres Funebra reçoivent une remise de 4%.

- niet contractuele afbeeldingen – geen btw van toepassing op zegels.
- images non contractuelles – pas de tva applicable sur les timbres.

DOSSIER

ASSURANCES

ASSURANCES-VIE, ASSURANCES DÉCÈS ET ASSURANCES OBSÈQUES

Ces trois assurances sont souvent contractées en vue de garantir au souscripteur une fin de vie en toute tranquillité ou des obsèques bien organisées. Elles sont toutes les trois considérées comme des assurances-vie même si l'assurance décès et l'assurance obsèques ont un objectif spécifique. L'assurance décès et l'assurance obsèques sont plus ou moins similaires: un capital est versé en cas de décès du souscripteur. Elles présentent cependant quelques différences fondamentales: une assurance obsèques verse un montant fixé préalablement au bénéficiaire après le décès du souscripteur. Cette assurance sert à payer les frais des funérail-

les de l'assuré, c'est-à-dire la personne qui a contracté l'assurance. Les frais des obsèques sont soit payés directement à l'entrepreneur de pompes funèbres (Funalia) soit au bénéficiaire de l'assurance (Corona Direct). Que le bénéficiaire soit un entrepreneur de pompes funèbres désigné à l'avance ou pas, ne fait aucune différence pour la FSMA. Jim Lannoo, porte-parole de la FSMA, confirme qu'il s'agit d'un contrat conclu entre l'assuré et l'assureur: «Il s'agit d'un accord contractuel. Sauf erreur, le contrat peut en principe stipuler que la couverture n'est offerte pour autant qu'on fasse appel aux services d'un entrepreneur de pompes funèbres déterminé à l'avance.» Il est

donc parfaitement possible de stipuler dans le contrat que les obsèques seront organisées par un entrepreneur de pompes funèbres bien déterminé. Le solde éventuel après le règlement de la facture est versé au bénéficiaire. L'assuré et le bénéficiaire ne peuvent donc pas être la même personne.

L'assurance décès temporaire sert à couvrir le risque en cas de décès de l'assuré avant une certaine date. En cas d'assurance décès à vie, un montant est versé lors du décès de l'assuré. L'assuré n'est donc pas le bénéficiaire de l'assurance décès ni de l'assurance obsèques.

Et ce contrairement à l'assurance-vie, qui verse un montant à l'assuré à une date contractuelle fixe, le but de cette assurance étant de constituer une épargne. Il existe également plusieurs assurance-vie 'mixtes' : dans la plupart des cas, elles versent un capital en cas de décès de l'assuré avant l'âge de la pension (composante 'décès') et lorsqu'il atteint cet âge (composante 'assurance-vie'). L'assurance obsèques permet aux bénéficiaires de l'assuré de payer les factures de ses obsèques. Ce type d'assurance offre l'avantage de couvrir les frais des funérailles dès le premier jour (dès le paiement de la première prime). Il est important de signaler que les primes et indemnités d'une assurance décès ne sont pas fiscalement déductibles ni imposables.

François de Clippele d'Assuralia, l'union professionnelle des entreprises d'assurances explique les différences : « Les assurances obsèques sont des assurances-vie. Elles partagent en effet la même caractéristique : le versement d'un capital préalablement déterminé en cas de décès de l'assuré. La particularité des assurances obsèques réside dans le fait que le capital est destiné au paiement des frais de funérailles. Strictement parlant, les bénéficiaires peuvent disposer librement du capital mais dans la pratique les assureurs se basent sur les factures pour effectuer le paiement. » Le solde après le règlement des factures est de toute évidence versé aux bénéficiaires. A l'inverse, il arrive également que le montant soit insuffisant pour payer toutes les factures des obsèques.

François de Clippele fait état d'une forme d'assurance obsèques basée sur une prestation de services plutôt que sur le paiement de factures. « Certains assureurs funéraires garantissent une intervention en nature. Même si ce type d'assurance est plus ou moins comparable à une assurance d'assistance, elle est considérée comme une assurance-vie. Le capital assuré est (partiellement) converti en une prestation de services (le choix de l'entrepreneur de pompes funèbres revient à l'assuré) dans le cadre du travail de deuil, pouvant aller jusqu'à

DELA

Créé en 1937, le spécialiste funéraire DELA offre des assurances en vue de l'organisation d'obsèques dignes. DELA Belgique est actif sur le marché belge depuis 1989. Le siège central est situé à Anvers et depuis l'acquisition de Lilas, DELA est également établi à Liège.

DELA propose le Plan de prévoyance obsèques. Le capital assuré sert à payer la facture des obsèques. DELA Belgique: « Vous êtes assuré pour l'ensemble du montant assuré dès le premier paiement de la prime. Même si vous décédez avant la fin de la période de paiement, le montant assuré sera entièrement versé à vos proches. Le Plan de prévoyance obsèques est une assurance qui vous protège dès le début, contrairement à un plan d'épargne qui se constitue progressivement. » C'est la raison pour laquelle l'arrêt d'un plan de prévoyance obsèques est désavantageux.

Lors de la demande d'un Plan de prévoyance obsèques DELA vous remplissez une déclaration de santé sur l'honneur. En fonction de vos réponses, vous serez éventuellement invité à remplir un questionnaire médical. Les réponses à ces questions sont susceptibles d'entraîner une hausse de la prime ou un délai d'attente.

L'âge minimum pour la souscription au Plan de prévoyance obsèques

DELA est de 18 ans. L'âge maximum est de 69 ans pour la prime périodique et de 74 ans pour la prime unique. Le montant assuré pour les obsèques oscille entre 1.500 euros minimum et 10.000 euros maximum. Ce montant peut être indexé à la demande du souscripteur.

Si le souscripteur opte pour l'indexation, le montant assuré et la prime sont augmentés chaque année sur la base de l'indice des prix à la consommation. La police garde ainsi sa valeur. DELA faisant partie d'une coopérative, elle peut décider de répartir ses bénéfices parmi ses assurés. Les bénéfices éventuels sont intégrés dans le calcul des primes. DELA Belgique: grâce au partage des bénéfices, DELA limite l'augmentation des primes suite à l'indexation annuelle. La revalorisation annuelle de la prime est donc fonction de l'évolution du prix des funérailles (indexation) et de la réalisation, ou pas, de bénéfices à partager.

DELA propose également une 'clause de prévoyance', comparable au principe de l'assurance solde restant dû. Si vous partagez une assurance obsèques avec votre partenaire, cette clause vous permet de ne plus avoir à payer la prime mensuelle après le décès de votre partenaire, tout en restant assuré à vie.

une assistance psychologique ou la garde des enfants et de la maison. »

Il arrive rarement qu'Assuralia soit interrogée sur les assurances obsèques. Apparemment, les contrats sont très clairs et ne prêtent pas à confusion. Par contre, une certaine confusion règne parfois auprès des clients qui veulent contracter une assurance : les différences entre les différents types d'assurances ne sont pas

toujours claires. Il appartient à l'assureur et à son éventuel intermédiaire de fournir une explication transparente. En général, cela ne pose aucun problème.

Chaque assureur dispose d'un service de traitement de plaintes. En cas de litige, il est possible de s'adresser au service de médiation des assurances (www.ombudsman.as).

AGALLIS

Agallis est un courtier indépendant qui fait partie du top 10 des plus grands courtiers en Belgique. En tant que filiale de la compagnie AG Insurance, Agallis est le distributeur exclusif de l'assurance obsèques Funalia. Développée par AG Insurance en concertation avec la FNPF (Fédération Nationale des Pompes Funèbres), l'assurance obsèques Funalia répond à la demande croissante des clients de pouvoir organiser les funérailles en toute sérénité sans devoir s'inquiéter de l'aspect financier.

Funalia est une assurance obsèques qui couvre tous les frais des obsèques jusqu'à hauteur du montant assuré. Le solde éventuel est payé à la succession de l'assuré.

Le capital décès assuré oscille entre 1.500 euros minimum à 15.000 euros maximum. Le paiement peut se faire en versements périodiques ou en une seule fois. En cas de paiements annuels ou mensuels, le montant assuré est automatiquement indexé. Les primes mensuelles ou annuelles sont versées pendant minimum 5 ans et maximum 30 ans. Eliane Van Linden: « L'assurance peut être contractée dès l'âge de 5 ans jusqu'à l'âge de 74 ans et les primes peuvent être versées jusqu'à la veille du 80ème anniversaire. » En cas de paiement d'une prime unique, une plus-value non-récurrente s'ajoute après 2 ans, en fonction

de l'âge.

L'indexation des primes périodiques se fait automatiquement sur la base de l'indice des prix à la consommation. Le capital est adapté chaque année.

L'assurance peut être contractée jusqu'à l'âge de 74 ans suivant le système des primes mensuelles ou annuelles. La prime unique est possible jusqu'à l'âge de 99 ans. L'assurance offre une couverture à vie. Les enfants du preneur d'assurance sont automatiquement co-assurés dès la 24ème semaine de la grossesse jusqu'à la veille de leur 18ème anniversaire. Pour la période entre la 24ème semaine de la grossesse jusqu'à l'âge de 6 mois, l'assurance s'élève à 1.250 euros. A partir de l'âge de 6 mois et jusqu'à l'âge de 18 ans, le capital maximum assuré est identique à celui des parents avec un plafond de 2.500 euros. Eliane Van Linden: « Si l'un des parents a prévu un capital de 1.500 euros, nous versons également 1.500 euros pour l'enfant. »

Aucune formalité médicale n'est requise pour souscrire l'assurance. Chaque police a toutefois un délai d'attente de 2 ans. En cas de décès dans la première année après la date de prise d'effet du contrat à primes périodiques, le capital décès sera limité aux seules primes payées (hors taxe). En cas de décès dans la deuxième année, le capital décès sera limité à 50% du capital assuré lors de la prise d'effet de

la police, éventuellement majoré jusqu'au montant correspondant aux primes payées. A partir de 2 ans et 1 jour, le capital décès assuré est intégralement versé. Pour un contrat à prime unique, le capital assuré est versé après 2 ans et 1 jour. En cas de décès par accident, le capital décès assuré est intégralement versé dès le premier jour. Le bénéficiaire de l'assurance est toujours un entrepreneur de pompes funèbres. L'assureur paie les frais d'obsèques à l'entrepreneur de pompes funèbres sur présentation des factures. Le solde éventuel sera payé à la succession de l'assuré.

Cette assurance prête parfois à confusion chez certaines personnes. Eliane Van Linden: « Souvent les gens confondent une assurance avec un plan d'épargne. » Ils se demandent si personne d'autre n'aura accès à leur argent, si les membres de leur famille pourraient encore changer le plan, ...

Le grand avantage de l'assurance obsèques est qu'elle offre une certitude tant au client qu'à l'entrepreneur funéraire. Funalia est un produit de la branche 21. Eliane Van Linden: « Il est important que les gens soient informés correctement et que le montant assuré réponde à leurs attentes. Un client qui a contracté un bon plan aura l'esprit tranquille. » Une bonne collaboration et concertation entre l'entrepreneur de pompes funèbres, le client et l'assureur sont bénéfiques pour les différentes parties.

KBC

KBC propose également une assurance obsèques. L'assurance obsèques KBC est une assurance décès de la branche 21,

garantie à vie, qui vous assure pour le coût de vos funérailles. A votre décès, KBC paie, jusqu'à concurrence du capital assuré, la facture relative aux funérailles à l'entrepreneur de pompes funèbres directement ; le solde éventuel est versé à la succession. Le contrat peut être souscrit par des personnes physiques ayant leur résidence habituelle en Belgique.

Vous avez le libre choix du montant que vous souhaitez assurer pour les obsèques. Le capital assuré peut être déterminé librement, avec un minimum de 4.000 euros et un maximum de 10.000 euros. Si vous optez pour des primes mensuelles, vous pouvez faire indexer le capital ; il augmentera alors de 2% chaque année par rapport au montant que vous aviez choisi au départ. L'avantage est alors que le capital assuré évoluera avec le coût de la vie, et donc aussi avec l'augmentation graduelle du coût des funérailles. Vous payez, pour cette

assurance, des primes mensuelles fixes pendant 15 ans, ou une prime unique (obligatoire pour les assurés à partir de 65 ans et 6 mois).

KBC règle directement à l'entrepreneur des pompes funèbres la facture des obsèques. KBC paie la première facture d'obsèques qu'elle reçoit dans les 45 jours suivant le décès de l'assuré, jusqu'à concurrence du capital assuré. Il reste un solde ? Il passera alors à la succession. Si KBC ne reçoit pas de facture dans les 45 jours, elle reversera le montant assuré à la succession.

Corona
direct

CORONA DIRECT

M. **Philippe Neyt** nous présente les produits d'assurance de Corona Direct. Corona propose deux produits via les entrepreneurs de pompes funèbres : **L'Assurance Funérailles** et **le plan In Memorium**.

Le plan Funérailles garantit le versement du montant assuré après le décès de l'assuré pour le paiement de ses obsèques. Il s'agit d'une assurance souscrite au nom d'une personne. Le **plan in Memorium** est souscrite au nom de deux personnes et assure le versement du capital intégral lors du premier décès. Ce capital peut p.ex. être utilisé pour l'achat de la pierre tombale.

Le capital oscille entre 1.500 euros et 10.000 euros. Il s'agit du capital à la date de la prise d'effet de la police. Le capital initial fait l'objet d'une indexation annuelle de 1% jusqu'au décès de l'assuré. La prime reste identique pendant toute la durée du contrat

Les primes périodiques sont possibles jusqu'à l'âge de 75 ans. L'assurance peut être souscrite à n'importe quel âge moyennant le paiement d'une prime unique.

L'assurance funérailles verse intégralement le montant assuré après une période de 2 ans. En cas de décès dans les six mois, Corona rembourse les primes payées après déduction des taxes et d'un éventuel supplément forfaitaire. Entre 6 et 12 mois, le montant assuré est limité à 25%. Entre 12 et 18 mois, 50% du capital assuré est remboursé, et entre 18 et 24 mois, 75%. Après ce délai de 2 ans, le capital assuré est intégralement versé en cas de décès suite à une maladie. En cas de décès suite à un accident, le capital est versé dès le premier jour sans délai d'attente. Un certain nombre de cas de figure sont toutefois exclus : suicide, fait intentionnel, guerre, terrorisme, ...

Les sommes dues sont versées à la personne qui prouve qu'il/elle exécute ou paie les obsèques de l'assuré. Le solde du capital assuré après le paiement des factures est versé au bénéficiaire du contrat. Au cas où le montant des factures excède le capital assuré, Corona Direct paiera les factures du bénéficiaire dans l'ordre chronologique de leur réception.

Cette assurance funérailles offre au client une couverture à vie. Il s'agit d'une

assurance de la branche 21, qui garantit le versement du capital au bénéficiaire au moment du décès de l'assuré. Un capital supplémentaire de 7.500 euros est prévu pour le rapatriement du défunt vers la Belgique. « Si vous décédez pendant vos vacances à l'étranger, votre dépouille est rapatriée en Belgique à nos frais. » Il s'agit de visites touristiques, et non pas de séjours de plus de 60 jours successifs à l'étranger. Un voyage dans un pays en guerre ou en situation de conflit armé est également exclu : le décès de l'assuré dans ces conditions ne sera pas couvert.

Les enfants jusqu'à 18 ans sont co-assurés gratuitement dans la police (d'un) des parents. L'assurance est-elle souscrite sous la forme de primes périodique ou de primes uniques? Philippe Neyt : « Les deux formules sont possibles. »

Selon Philippe Neyt, les conditions sont claires et ne prêtent pas à confusion : capital assuré, pas besoin de déclaration médicale.

Dès le début, le client et le bénéficiaire savent exactement quel sera le capital versé au moment du décès. ■■■

EUROPEAN FUNERAL
INNOVATION AWARD

LES AWARDS EUFIA RÉCOMPENSENT LES INNOVATIONS du secteur funéraire

L'organisation Eufia (European Funeral Innovation Awards) entend récompenser les personnes et institutions qui se distinguent dans le secteur funéraire, par exemple par leurs efforts d'innovation. Pour ce faire, la Fondation se charge de l'organisation des Funeral Innovation Awards et de la mise en place d'un jury. Les gagnants du concours sont récompensés par un award qui leur est décerné à l'occasion d'une soirée de gala organisée tous les deux ans. L'édition 2017 aura lieu le 28 octobre à l'Hôtel Le Plaza à Bruxelles.

Le concours European Funeral Innovation Awards porte sur maximum 3 catégories, fixées par le bureau exécutif européen. Ces catégories s'appliquent aux différents pays. Pour l'édition 2017, les catégories suivantes ont été retenues :

1. Innovation en crématoriums, cimetières et entreprises d'obsèques
2. Innovation en produits d'obsèques
3. Innovation en idées d'obsèques

Le bureau national décide de la catégorie dans laquelle le participant est repris. Un Award est décerné par pays et par catégorie. Un International Funeral Award est également décerné au 'gagnant des gagnants'. Il s'agit d'un trophée qui est ensuite restitué au bureau européen pour la prochaine édition.

Le jury est composé d'un président, d'un rapporteur, d'un membre de jury international et d'un certain nombre d'autres membres de jury. Chaque président de jury fait partie du bureau exécutif du pays participant. Les autres membres du jury sont soit impliqués dans le secteur funéraire, soit élus par le bureau national.

Les candidats intéressés peuvent encore s'inscrire pour l'édition 2017 jusqu'au 31 août sur www.eufia.com. ■■■

LES PRINCIPALES CAUSES DE DÉCÈS EN BELGIQUE

Début 2017, la Direction générale Statistique a publié la statistique des causes de décès en 2014. Les causes sont ventilées selon la classification internationale des maladies et problèmes de santé utilisée par l'Organisation Mondiale de la Santé (OMS). Cela permet d'obtenir une image homogène de la situation.

Les maladies de l'appareil circulatoire (28,6% de l'ensemble des causes de décès) restent la première cause de décès malgré le renforcement des tumeurs en deuxième position (27,2% de l'ensemble). Il y a cependant une différence entre les hommes et les femmes : les maladies de l'appareil circulatoire représentent la cause de décès la plus importante chez les femmes (30,6%) tandis que les tumeurs tiennent une place prépondérante chez les hommes où elles apparaissent comme le premier groupe de cause de décès (30,6%), nettement devant les maladies de l'appareil circulatoire (26,5%).

Les tumeurs malignes de l'appareil respiratoire (larynx, poumons, bronches et trachée principalement) restent d'une importance considérable suivies des tumeurs malignes colorectales (2,7%), des tumeurs malignes du sein, très majoritairement féminines (2,2% de l'ensemble ; 4,2% chez les femmes), des tumeurs malignes du pancréas (1,6 %) et des tumeurs malignes de la prostate (1,4 % de l'ensemble ; 2,8 % chez les hommes), sans oublier les tumeurs malignes de l'œsophage, du foie et de l'estomac.

Force est de constater que le suicide est une cause de décès majoritairement masculine. En Région wallonne p.ex. le suicide constitue la cause de décès de 3% des hommes et de seulement 1% des femmes.

Les maladies de l'appareil respiratoire forment le troisième grand groupe de causes de décès (9,7 %) et sont un peu plus fréquentes parmi les hommes (10,5%) que parmi les femmes (8,9%). Les différences régionales sont plutôt limitées même si le pourcentage en Région wallonne (10,4%) est un peu plus élevé qu'en Région flamande (9,2%) ou à Bruxelles (9,6%).

En 2014, le nombre de décès dus à la grippe (51) est moins élevé comparé aux années épidémiques (107 cas en 2012 et 147 décès en 2013).

Le nombre de suicides demeure sous la barre des 2.000 cas (1,8 % de l'ensemble). ■■■

SOURCE : DIRECTION GÉNÉRALE STATISTIQUE

THORMES

BEGRAFENISWAGENS VAN EUROPESE TOPKLASSE
CORBILLARDS DE CLASSE EUROPÉENNE

NIEUW MODEL 2017
VOLVO – NILSSON
V90

Thormes bvba – Leemstraat 26 – 9820 Merelbeke – Tel 09/252.57.07 – www.thormes.be – info@thormes.be

Fabrikant van lijkkasten - Fabricant de cercueils

time and eternity
Aninco

Industrieweg 2
B-3990 Peer
Tel/Tél: 011-311120
Fax: 011-635362
info@aninco.be
www.aninco.be

AAN WELKE EISEN MOETEN ROUWKAMERS BUITEN DE FUNERARIA VOLDOEN?

Steeds vaker willen nabestaanden een grotere persoonlijke invulling geven aan de manier waarop zij hun overleden familieleden wensen te herdenken. De laatste jaren is de zorg voor onze overledenen sterk geëvolueerd. Zo stijgt het aantal gevallen van thuisbewaring van de as en de vraag om de as uit te strooien op een andere plaats dan de klassieke begraafplaatsen. Katrien Schryvers (CD&V) merkt dat meer duidelijkheid gewenst is over de wettelijke eisen en de milieuregelgeving waaraan rouwkamers buiten de funeraria moeten voldoen. Volgens welke milieuregels moet men het thuis opbaren van de overledene of op andere plaatsen organiseren? Dit wordt o.a. bepaald in het Besluit van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne een gedetailleerde regeling wat de rouwkamers betreft. Katrien Schryvers vreest dat een strikte interpretatie van dat besluit de praktische organisatie van die rouwkamers onmogelijk zou maken.

Het artikel 5.35.1.2 van dit besluit omschrijft rouwkamers als plaatsen waar regelmatig, langer dan 24 uur, overleden personen worden geplaatst in afwachting van begraving of verassing. Het bepaalt verder dat de inrichting van rouwkamers uit volgende ruimten moet bestaan:

- een plaats bestemd voor het in- en uitladen van de lijken;
- een lokaal bestemd voor de lijkverzorging, in voorkomend geval met inbegrip van de balseming;
- een bewaarruimte voor de lijken;
- een lokaal bestemd voor het opbaren van de lijken;
- een wachtkamer voorzien van een vestiaire en een toilet ten behoeve van de bezoekers.

Het artikel bepaalt tevens dat de schikking van de rouwkamer zodanig is dat het in- en uitladen van de lijken aan het zicht van derden is onttrokken.

JOKE SCHAUVLIEGE

“De uitvoering van de mogelijke wens van nabestaanden om een overledene in afwachting van de begraving of crematie thuis te bewaren, is niet vergunnings- of meldingsplichtig volgens de indelingslijst bij titel I van het VLAREM.”

Katrien Schryvers vraagt Joke Schauvliege, Vlaams Minister van omgeving, natuur en landbouw, of die regelgeving het voor funeraria niet bijna onmogelijk maakt om 'groetkamers' te realiseren buiten het eigenlijke funerarium. Dergelijke groetkamers, waarbij het lichaam verzorgd wordt in het eigenlijke funerarium maar op een andere plaats opgebaard wordt, maakt het mogelijk dat nabestaanden afscheid nemen op een andere locatie dan een klassiek funerarium. Tijdelijke groetkamers beschikken volgens haar normaal niet over alle andere ruimten wat de realisatie ervan zowat onmogelijk maakt. Ook de bepaling dat het in- en uitladen van lijken volledig aan het zicht van derden onttrokken dient te worden, is in de praktijk niet haalbaar wanneer een lichaam in een groetkamer los van het funerarium wordt opgebaard.

Joke Schauvliege stelt echter dat er geen praktisch probleem is: "de uitvoering van de mogelijke wens van nabestaanden om een overledene in afwachting van de begraafing of crematie thuis te bewaren, is niet vergunnings- of meldingsplichtig volgens de indelingslijst bij titel I van het VLAREM. Omdat thuis overleden personen niet regelmatig bewaard worden, moet niet voldaan worden aan de bepalingen van hoofdstuk 5.35 van titel II van het VLAREM waarin de sectorale voorwaarden voor rouwkamers vervat zijn". Ze merkt dan ook dat er in de praktijk ook weinig problemen zijn: "indien deze bepalingen het onmogelijk zouden maken voor funeraria om groetkamers te realiseren buiten het eigenlijke funerarium, zou dit deels moeten blijken uit de afwijkingsaanvragen die ingediend werden met betrekking tot deze bepalingen. Hieruit blijkt echter dat sinds 2010 slechts één afwijkingsaanvraag op de bepalingen van hoofdstuk 5.35 werd ingediend. Deze afwijkingsaanvraag had echter geen betrekking op een groetkamer". ■■■■

Thuisbewaring van as stijgt nog steeds

Niettegenstaande de nieuwe instructie van de Congregatie voor de Geloofsleer over het bewaren van de as van de overledene na crematie, stijgt in Vlaanderen het aantal gevallen waarin de urne met het as van de overledene thuis bewaard wordt nog steeds en blijft uitstrooiing de voornaamste asbestemming.

Op 25 oktober 2016 publiceerde het Vaticaan de instructie "Ad resurgendum cum Christo" over het begraven van de overledene en de bewaring van de as bij crematie. In deze nieuwe instructie bevestigt de Katholieke Kerk nogmaals dat er geen doctrinaire bezwaren zijn tegen de crematie van de overledene, maar dat de urne enkel mag bewaard worden op een heilige plaats, zoals op een kerkhof, in een kerk of plaats die daarvoor is ingericht en gewijd door de bevoegde kerkelijke instantie. Ondanks deze instructie van de Katholieke Kerk voorziet de wet nog andere mogelijke asbestemmingen. Het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging voorziet dat men de urne met het as van de overledene mag begraven op een begraafplaats of in een urnentuin, mag bijzetten in een columbarium of dat de as kan worden uitgestrooid op een strooiweide of op zee. Daarnaast mag de as van de overledene ook bewaard, begraven of uitgestrooid worden op een andere plaats waarmee

de overledene een persoonlijke link heeft. Onlangs werd het decreet zelfs aangepast zodat men voortaan ook op bepaalde openbare plaatsen de as kan uitstrooien of de urne begraven. De nabestaanden kunnen eveneens een symbolisch gedeelte van de as door het personeel van het crematorium laten opbergen in een glazen ashoudertje om te bewaren in een kunstvoorwerp, gedenkjuweel,... Het Verenigd Netwerk van Openbare Crematoria (VNOC vzw) stelt vast dat de verstrooiing van de as van de overledene nog steeds de meest gekozen asbestemming is. Bij 43% van de crematies, uitgevoerd in de openbare crematoria in Vlaanderen, werd gekozen om het as van de overledene te verstrooien. Het aantal nabestaanden dat de urne met de as van hun dierbaren mee naar huis neemt, blijft eveneens stijgen. In 2014 gebeurde dit bij 10% van de uitgevoerde crematies en in 2015 zelfs bij 11% van de crematies. Het VNOC merkt daarnaast op dat het aantal crematies in Vlaanderen blijft stijgen: waar de crematiegraad in 2014 nog 66% bedroeg, is deze in 2015 gestegen naar 68% en blijkt uit de cijfers tot en met juli 2016 dat deze opnieuw omhoog gegaan is naar 68,5%.

BRON: VNOC (WWW.CREMATORIUM.BE/)
THUISBEWARING-VAN-AS-STIJGT-NOG-STEEDE(S)

COMPTE-RENDU DU SALON FUNERAL@WORK 2017

Comme le veut la tradition annuelle, le salon Funeral@Work s'est déroulé au Brabant de Louvain les 28 et 29 janvier derniers. Cette 13ème édition a accueilli 80 exposants, soit une hausse de 15% par rapport à l'année dernière. Les visiteurs ont été agréablement surpris par l'offre de produits et de services innovante et très diversifiée. Funeral@Work se veut de présenter les différentes disciplines funéraires aux entrepreneurs de pompes funèbres et aux gérants de cimetières, crématoriums et chambres mortuaires.

Les urnes réalisées pour les amateurs de moto n'ont pas manqué d'attirer l'attention du public. Ces urnes étant fabriquées artisanalement par des artistes professionnels à partir d'une citerne d'essence d'une moto, elles revêtent chacune un caractère unique. Pour Patrick Celen et Marc Baeten (Schipper's Urnen bvba), ce fut une première. « Si quelqu'un nous avait dit il y a un an et demi qu'un jour nous participerions à un salon funéraire, ça nous aurait fait rigoler ... » Le salon s'est toutefois avéré une expérience positive avec de bons contacts. « Malgré notre apparence un peu inhabituelle et

PATRICK CELEN ET MARC BAETEN
(SCHIPPER'S URNEN BVBA)

**« Si quelqu'un nous
avait dit il y a un an et
demi qu'un jour nous
participerions à un
salon funéraire, ça nous
aurait fait rigoler ... »**

notre stand assez particulier comparé
aux autres exposants, nous avons été très
bien accueillis, au même titre que nos
urnes. Nous avons entendu plusieurs fois

la réaction 'enfin une vraie nouveauté !'.
Nous pensons que de nombreux amateurs
de moto considèrent leur hobby comme
un véritable style de vie et souhaitent être
commémorés de cette manière.

Pour Suzanne Bohncke (B & W bvba),
connue pour ses urnes métalliques, ses
urnes transparentes et sa photographie,
le salon était à nouveau un succès. « Le
samedi était une journée relativement
calme mais elle a été largement
compensée par l'affluence du dimanche.
J'avais à peine le temps de boire une
gorgée d'eau. » B & W bvba existe depuis
12,5 ans et a vu évoluer le secteur.
« Les gens recherchent de plus en plus
souvent une urne plus personnelle ou

plus discrète. C'est précisément ce genre
de produits que nous proposons. Il est
toujours agréable de rencontrer des
clients existants à l'occasion de Funeral@
Work et de faire découvrir nos superbes
produits aux nouveaux clients ! »

Au total, 1.577 personnes ont visité cette
dernière édition de Funeral@Work.
L'un des visiteurs était Bart Gielen du
crématorium pour animaux Adio. « C'est
la troisième année consécutive que je
visite le salon Funeral@Work. Nous
avons toujours été accompagnés par
la famille Heselmans de l'entreprise
funéraire (humaine) du même nom, située
à Tessenderlo. Ils nous ont introduits
comme société débutante auprès de tous →

Service
24/7

NEMEGER

**AIRCONDITIONING
KOELTECHNIEK**

Uitrusting en technische installaties
voor de begrafenisondernemer.

- Frigokamers & Rouwkamerkoeling
- Airconditioning & warmtepompen
- Elektrische hefinrichting/takels
- Inox rolwagens en wastafels
- Inox reinigingshaspels

Wij hebben de temperatuur in de hand.

Bezoek
onze
website

Nemegeer Gerrit
Urselseweg 121
9910 Knesselare

Gsm: 0477/47.66.77
Tel: 09/375.15.99
info@nemegeer.com

<http://funeral.nemegeer.com>

**Wil je ook van een
topkwaliteitsproduct
genieten en je klanten
jaar na jaar zien
terugkomen. Image
Floral omdat kwaliteit
onze prioriteit is!**

**Souhaitez-vous un produit
d'une telle qualité que vos
clients reviennent vers
vous année après année.
Image Floral, parce que la
qualité est notre priorité!**

Image

**FLORAL MAKERS
SINCE '85**

The original is better than a copy
100% Belgian handcraft

Image Floral BVBA / SPRL
imagefloral@skynet.be

Suzanne Bohncke (B & W bvba)

les fournisseurs du salon. Cette année encore, j'ai été surpris par les nombreuses nouveautés présentées par la plupart des exposants. Nous nous réjouissons de constater que le marché des animaux gagne du terrain. Par rapport à l'édition organisée il y a trois ans, nous constatons une nette évolution et amélioration dans ce domaine. Par ailleurs, il devient de plus en plus courant que les mêmes produits soient utilisés tant pour les êtres humains que pour les animaux. Il va de soi que nous applaudissons cette évolution car en tant que crématorium pour animaux, nous voulons offrir un adieu digne et humain à nos animaux.»

Les nains sur une balançoire n'ont pas manqué d'attirer les regards. Jo Peters (Deusjevoov): « Les nains sont notre carte de visite. C'est ainsi que nous observons le monde. » Deusjevoov conçoit et réalise des décors, des stands de salon, des intérieurs, des pop-upstores et des

expositions caractérisés par une touche originale et osée.

« Nous sommes convaincus que nous pouvons embellir le monde avec nos concepts hors du commun. Ce côté un peu farfelu nous caractérise parfaitement. Entre-temps, nous collaborons avec une dizaine d'entrepreneurs de pompes funèbres qui partagent notre conviction par rapport au besoin d'innovation. » Pourtant, ils se sont demandé si la présence de nains sur une balançoire n'était pas un peu exagérée dans le contexte du salon. « Mais honnêtement, nous sommes qui nous sommes. Au même titre que les autres exposants, nous aimons nous faire remarquer. Nous avons d'ailleurs reçu de nombreux compliments pour notre stand et pour les nains. Et cela nous a vraiment fait plaisir d'avoir mis un peu de couleur dans un salon pas très coloré. » ■■■■

POUR PLUS D'INFOS :

www.funeralatwork.be

Photographie: Suzanne Bohncke

FUNERMOSTRA 2017 À VALENCE : un grand intérêt international pour la 14e édition

Funermostra, le salon espagnol dédié aux produits et services funéraires se tiendra du 24 au 26 mai 2017 à Valence. Grâce à son ouverture aux marchés internationaux, le salon attend cette année encore un nombre record de visiteurs étrangers. Les exposants internationaux proviennent principalement du Portugal, de l'Italie et de la France, mais les visiteurs pourront également y rencontrer des entreprises mexicaines, argentines, polonaises, hollandaises et danoises. Les attentes de la directrice de Funermostra Beatriz Colom sont très élevées pour cette 14e édition du salon. Elle souhaite attirer un maximum de visiteurs afin de renforcer la notoriété de Funermostra en tant que salon de référence au niveau international. ■■■■

POUR PLUS D'INFOS :

www.funermostra.com

Accessibilité 24 sur 7 du crématorium de Wilrijk

Depuis le 1er mars, le crématorium de Wilrijk mène un projet pilote en vue de l'élargissement de ses prestations de services aux entrepreneurs de pompes funèbres. Le but du projet est de leur donner accès au crématorium en dehors des heures d'ouverture pour y déposer les cercueils et enlever les urnes. Ceci signifie que entrepreneurs funéraires auront accès au crématorium 24 h sur 24 et 7 jours sur 7.

Neuf entrepreneurs de pompes funèbres participent au projet pilote, lancé il y a quelques semaines. Tom Wustenberghs, directeur général de Pontes, explique : « Les équipements nécessaires avaient déjà été aménagés et testés en

interne. Cette phase s'est parfaitement déroulée. Les neuf entrepreneurs concernés ont été informés des modalités pratiques du service, de l'accès au bâtiment et des prescriptions en matière de sécurité. Toutes les remarques récoltées à l'occasion de cette concertation seront analysées dans le but d'optimiser davantage le système et de le mettre à disposition de tous les entrepreneurs de pompes funèbres. » Ceci se fera probablement dans le courant du mois de mai. L'espace protégé auquel les entrepreneurs de pompes funèbres auront accès 24 sur 7 se trouve dans le bâtiment technique du crématorium de Wilrijk. Il est équipé de caméras de surveillance. Pour chaque réservation, l'entrepreneur funéraire

obtiendra un code qui lui donnera accès au bâtiment pendant un temps limité.

L'élargissement des services présente des avantages à la fois pour les entrepreneurs de pompes funèbres que pour le crématorium. L'entrepreneur de pompes funèbres n'aura plus à se soucier des embouteillages ou de la densité du trafic pour arriver à temps au crématorium. Le crématorium pourra s'organiser d'une manière plus efficace en limitant les temps d'attente pour la réalisation des crémations. Ceci permettra une meilleure planification.

POUR PLUS D'INFOS :
www.pontes.be

HOOGHENRAED NE PROPOSE PLUS DE NOUVELLES ASSURANCES-VIE ET OBSÈQUES

De nombreux assureurs sont impactés par le niveau extrêmement faible des taux d'intérêt de ces dernières années. Cette situation a conduit Hooghenraed à arrêter la commercialisation des assurances-vie à partir du 25/01/2017.

Jo Verheyden, directeur commercial chez Hooghenraed explique la raison de cette décision : « Les faibles taux d'intérêts ont un impact négatif sur la rentabilité des assurances-vie. Les nouvelles demandes d'assurance n'étant plus rentables pour Hooghenraed, nous nous voyons contraints de ne plus offrir de nouvelles assurances-vie dans l'intérêt

de nos souscripteurs. Il s'agit d'une mesure radicale mais le respect de nos obligations à l'égard des clients existants reste notre priorité principale. »

Concrètement, cela signifie que Hooghenraed ne propose plus l'assistance décès ni l'assurance obsèques depuis le 25/01/2017. Jo Verheyden souligne cependant que rien ne change pour les clients existants : « Nous continuons à assumer notre responsabilité par rapport à la gestion des polices en cours. » Les polices actuelles restent inchangées, au même titre que les droits et obligations

existants des souscripteurs.

Il est cependant certain que le CEO Jan-Willem Baake et le directeur commercial Jo Verheyden quittent l'entreprise au 31/03/17. Hooghenraed, qui fait partie du groupe Conservatrix, sera dorénavant géré par Emile de Jong et René Collé.

Si vous souhaitez de plus amples informations, n'hésitez pas à contacter le département gestion des relations de Hooghenraed au numéro 03/328 64 50 ou par courriel à l'adresse **info@hooghenraed.be**. ■■■

SOCIAAL NIEUWS

Op 13 maart 2017 hebben de sociale partners binnen het paritair comité 320 voor de begrafenisondernemingen een CAO afgesloten met betrekking tot de tussenkomst van de werkgevers in de vervoerskosten van de werknemers. Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing vanaf 1 februari 2017.

OPENBAAR VERVOER

Bij verplaatsing met het openbaar vervoer is de tussenkomst van de werkgever in de verplaatsingskosten tussen woonplaats en de gebruikelijke werkplaats voor afstanden vanaf 1 kilometer en meer, gelijk aan 80 pct. van de tarieven van de treinkaart 2de klasse - maandbasis. De tarieven van de treinkaart 2de klasse - maandbasis - zijn de gepubliceerde NMBS-tarieven. De werkgever kan met de NMBS een derde betalervereenkomst sluiten.

De NMBS factureert dan 80 pct. van het abonnement aan de werkgever, de resterende 20 pct. neemt de NMBS ten laste.

Het aantal te vergoeden kilometers is het aantal kilometers aangeduid op de vervoerbewijzen die door één of meerdere vervoersondernemingen worden afgeleverd. Bij gebrek aan aanduiding wordt als werkelijke afstand beschouwd, de normale afstand tussen woonplaats en werkplaats.

Bij ontstentenis van een maandabonnement bij gebruik van het openbaar vervoer, is de dagelijkse vergoeding minimaal gelijk aan het bedrag van de maandtreinkaart NMBS volgens het overeenstemmende aantal kilometer, gedeeld door 21 en vermenigvuldigd met een coëfficiënt van 1,25. Het aldus bekomen bedrag wordt afgerond op het 2de cijfer na de komma. Deze dagbedragen zijn eveneens beschikbaar op de website van het Waarborg- en Sociaal Fonds voor de

Begravenisondernemingen
(www.fonds320.be).

ANDERE VERVOERMIDDELEN

De tussenkomst van de werkgever in de verplaatsingskosten tussen de woonplaats en de gebruikelijke werkplaats, voor afstanden vanaf meer dan 1 kilometer, bedraagt 80 pct. van het maandtarief voor de overeenstemmende afstand voor enig ander vervoermiddel, met uitzondering van de fiets. De tarieven van de treinkaart 2de klasse - maandbasis - zijn de gepubliceerde NMBS-tarieven.

Om het dagbedrag per afgelegde kilometer te bekomen wordt volgende formule gebruikt: maandtreinkaart NMBS x 80 pct., gedeeld door 21 en vermenigvuldigd met een coëfficiënt van 1,25. Het bekomen bedrag wordt afgerond op het 2de cijfer na de komma. De aldus bekomen dagbedragen zijn op

de web site van het Sociaal fonds - www.fonds320.be - beschikbaar.

Werknemers die zich naar het werk verplaatsen met de fiets, krijgen een vergoeding van 0,22 euro per kilometer. De werknemers dienen een schriftelijke verklaring op te stellen om hun verplaatsing per fiets aan te tonen. De werkgever kan op ieder ogenblik de inhoud en de naleving van deze verklaring controleren. Het niet-naleven ervan zal de schorsing van de vergoeding tot gevolg hebben.

Werknemers die werkverplaatsingen met de eigen wagen (of ander privévervoer) verrichten ontvangen het wettelijk tarief per afgelegde kilometer (jaarlijksomzendbrief van de FOD Personeel en Organisatie tot aanpassing van het bedrag van de kilometervergoeding[beschikbaar

op https://fedweb.belgium.be/nl/verloning_en_voordelen/onkosten_tijdens_het_werk/reiskosten).

De verplaatsingsvergoeding wordt minstens één maal per maand uitbetaald. Uiteraard blijven gunstigere bestaande afspraken in de ondernemingen behouden. ■■■

VNOOC

Jules Moretuslei 2
2610 Antwerpen
www.vnoc.be

De crematoria van het VNOOC vzw bieden een kwaliteitsvolle en integrale dienstverlening afgestemd op de noden en wensen van de overledenen en nabestaanden

Het Verenigd Netwerk van Openbare Crematoria is de beroepsfederatie van de Vlaamse en Brusselse openbare crematoria en behartigt de gezamenlijke belangen van deze crematoria.

- Westlede met crematoria te Lochristi, Sint-Niklaas en Aalst (opening 2018)
- Pontes met crematoria te Antwerpen, Turnhout en Lommel (opening 2018)
- Pylon met een crematorium te Kortrijk
- Hofheide met een crematorium te Holsbeek
- Havicrem met een crematorium te Zemst
- De Intercommunale Coöperatieve Vennootschap voor Crematie met crematoria te Ukkel en Evere (opening 2017)

AALST

EVERE

LOMMEL

ARTICLES DE SOUVENIRS & PAPETERIE FUNERAIRE UITVAART SOUVENIRARTIKELS & ROUWDRUKWERK

decorte graphics

Découvrez nos produits sur www.decorte-graphics.be
Ontdek onze producten op www.decorte-graphics.be

Vraag vrijblijvend de folder : tel. 09 228 80 03
Demandez la documentation : tél. 09 228 44 44

Teckna

- Plus de 30 ans d'expérience / *Meer dan 30 jaar ervaring*
- Assistance technique gratuite illimitée / *Onbeperkte technische ondersteuning*
- Service après-vente assuré en direct / *Dienst na levering rechtstreeks aangeboden*
- Grand choix de consommables / *Grote keuze aan linten en drukfolies*
- Boutique en ligne & Vidéo de démonstration / *E-shop & Demonstratievideo* www.teckna.be

TECKNA by FASANO sprl / bvba
20 Square Hoedemakers
1140 Bruxelles / Brussel
T +32 (0)2 245 80 55
F +32 (0)2 245 14 66
info@teckna.be

Pour des rubans impeccables à prix ultra-doux ! Facile à utiliser **AVEC** ou **SANS** ordinateur !
Gebruiksvriendelijke printer **MET** of **ZONDER** computer, aan heel voordelige prijs !

LONEN VANAF 1 APRIL 2017

SALAIRES A PARTIR DU 1ER AVRIL 2017

ERVARING (IN JAREN) EXPÉRIENCE (EN ANNÉES)	CAT 2		CAT 3		CAT 4	
	ARBEIDERS OUVRIERS	BEDIENDEN EMPLOYÉS	ARBEIDERS OUVRIERS	BEDIENDEN EMPLOYÉS	BEDIENDEN EMPLOYÉS	
0	9,81	1.656,47	10,06	1.803,24	10,95	2.000,35
1	9,90	1.687,85	10,25	1.840,50	11,17	2.046,61
2	9,98	1.718,84	10,44	1.877,68	11,41	2.092,75
3	10,08	1.749,93	10,63	1.914,97	11,62	2.138,92
4	10,17	1.781,16	10,81	1.951,96	11,85	2.185,00
5	10,25	1.795,91	10,91	1.989,34	12,09	2.231,14
6	10,35	1.807,00	10,97	2.026,47	12,31	2.277,25
7	10,44	1.834,73	11,14	2.063,77	12,54	2.323,38
8	10,53	1.862,43	11,31	2.100,97	12,76	2.369,46
9	10,60	1.890,24	11,48	2.138,18	12,99	2.415,73
10	10,68	1.918,07	11,65	2.175,34	13,21	2.461,72
11	10,75	1.941,33	11,79	2.204,74	13,39	2.500,64
12	10,84	1.964,67	11,93	2.233,89	13,56	2.539,31
13	10,91	1.988,18	12,08	2.263,19	13,75	2.578,04
14	10,91	2.011,26	12,22	2.292,60	13,92	2.616,82
15	10,91	2.034,64	12,35	2.321,93	14,11	2.655,72
16	10,91	2.042,26	12,40	2.330,41	14,16	2.669,41
17	10,97	2.049,78	12,44	2.338,86	14,21	2.683,23
18	11,14	2.057,46	12,50	2.347,21	14,26	2.697,04
19	11,31	2.065,16	12,54	2.355,75	14,31	2.710,74
20	11,48	2.080,37	12,63	2.372,41	14,40	2.710,74

GOLDEN FINGER

Voor de uitvaartondernemer
die meer biedt
dan alleen uitvaart...

WWW.GOLDENFINGERPRINT.COM

**EAGLE COACH COMPANY
& BRUMAGNE MOTORS**

www.eaglecoacheurope.eu

Lincoln MKT Kingsley

Chrysler Pacifica

Cadillac XTS Ultimate

Cadillac XTS Kingsley

Cadillac XTS Echelon

Lincoln MKT Icon

Buik Vintage

MK 300

Expect Excellence.

EAGLE COACH EUROPE

Corbillards • Lijkwagen • Limousines • Neufs et Occasions • Nieuw en Tweedehands
Vente • Entretien • Réparations • Verkoop • Onderhoud • Herstellingen

BRUMAGNE MOTORS & EAGLE COACH EUROPE

Olivier Brumagne: +32 (0)10 841 811 • Avenue Mercator 3b - 1300 Wavre

LES FLEURS EN CÉRAMIQUE DANS LES CIMETIÈRES

une tradition funéraire dans les cimetières français

Les céramiques florales dans les cimetières sont un phénomène typiquement français. Ces pièces faites main ont apparu dans les cimetières au milieu du 19e siècle. Elles sont présentes dans tout le territoire français et même loin au-delà.

Xavier Puppinck de SOUVENEO, producteur de la marque Céramiques de France et également producteur principal de décorations funéraires de France, attribue la popularité des céramiques florales en France à deux raisons.

Tout d'abord, la forme des sépultures, avec leurs grandes pierres horizontales, permet d'y déposer de nombreux souvenirs et fleurs. Ensuite, les Français visitent moins

souvent les sépultures de leurs proches défunts que par exemple les Espagnols ou les Italiens. Xavier Puppinck : « Les sépultures sont visitées en moyenne une fois par an, souvent à la Toussaint, et rarement à d'autres moments. » Les Français décorent dès lors leurs sépultures avec des produits pérennes qui ne demandent que peu d'entretien.

Les articles funéraires sont très présents dans les cimetières français. Xavier Puppinck : « Presque chaque sépulture est ornée de plaques commémoratives en granite ou en porcelaine et/ou de fleurs artificielles ou de céramiques florales. » Les céramiques florales présentent quelques grands avantages, d'où leur popularité. Elles sont très durables même placées en extérieur. Elles supportent en effet des fluctuations de température importantes, des

périodes de grande sécheresse ainsi que d'humidité élevée, le sel, les rayons UV, etc. Les articles en céramique résistent au gel, même un automne très humide suivi d'un hiver rude ne causera ni fissure ni éclat. Les couleurs résistent elles aussi à des conditions extrêmes sans perdre de leur intensité. Xavier Puppinck : « Même les rayons UV n'arrivent pas à transformer les couleurs vives de ces créations florales en couleurs pastel. Les couleurs originales ne se dégradent pas. »

La fabrication de ces objets exige un savoir-faire unique. Xavier Puppinck explique pourquoi : « Les céramiques produites chez Céramiques de France nécessitent de nombreuses opérations manuelles. Le tour de main d'un céramiste s'acquiert au fil des ans, faisant des femmes et des hommes de

l'entreprise de véritables artisans d'art.

» La forme de la fleur est réalisée à la main dans un mélange de plastique et d'argile. Toutes les pétales et feuilles prennent d'abord forme sous la main d'un même artiste pour être ensuite assemblées sur un socle en plâtre. La taille de la création florale et sa complexité déterminent le temps nécessaire à sa réalisation : de 15 minutes à une journée complète. La céramique va alors sécher à température ambiante pendant une semaine pour être durcie ensuite dans un four à gaz pendant 24 heures.

La prochaine étape est l'émaillage manuel (la peinture), à l'aide d'un fin pinceau ou d'un pistolet. Chaque couleur est appliquée séparément afin d'éviter qu'elles se mélangent. L'émaillage peut nécessiter quelques minutes ou plusieurs heures, en fonction de la taille

et de la complexité de la pièce.

Suit alors un deuxième passage au four à gaz, à nouveau pendant 24 heures. Chaque pièce ne peut être qu'unique. Pour une même composition florale, chaque fleur aura d'ailleurs été formée et peinte à la main.

Les fleurs sont ensuite posées sur un socle en porcelaine. Xavier Puppincx : « Le savoir-faire intervient à nouveau dans cette étape délicate. Il s'agit de remplir de plâtre liquide une forme en plâtre. Un mélange argileux peut être ensuite ajouté après un certain degré de séchage. Le moule est alors enlevé de la pièce, qui est mise à sécher pendant quelques jours. » Les objets sont ensuite émaillés et séchés pendant 24 heures. Les fleurs sont ensuite collées au socle et des messages personnels y sont éventuellement ajoutés.

EVOLUTIONS

Beaucoup de temps est dédié au choix des fleurs ainsi qu'à leur conception. Xavier Puppincx : « Céramiques de France ne cesse d'introduire de nouvelles teintes et de nouvelles variétés de fleurs. Nous suivons de très près les tendances du monde floral traditionnel afin de pouvoir proposer les fleurs à la mode. » Suivre le marché et proposer des compositions florales à la mode lui semble important, vu la durabilité des créations. Il espère également que les innovations et l'écoute du client moderne puissent pérenniser cette belle tradition française qu'est la décoration des sépultures à l'aide d'objets en céramique. ■■■

ROUWDRUKWERK

rouwprentjes, kaarten, brieven, enveloppen,...

COLLECTION DE DEUIL

souvenirs, cartes de deuil, faire-part, enveloppes,...

ROUWSOUVENIRS

gedenkboeken, rouwregisters, rouwdozen, documentmappen,...

SOUVENIRS DE CONDOLÉANCES

livres de souvenirs, registres de condoléances, boîtes de deuil,...

URNEN / URNES

Fabrieksweg 27 - B-8480 Eernegem - tel.: 059 29 95 34
beuselinck@beuselinck.be - www.beuselinck.be

LES CAMPS DE DEUIL POUR ENFANTS

l'attention donnée aux enfants fait partie du processus de deuil

PERMETTRE AUX ENFANTS DE S'EXPRIMER SUR LEUR DEUIL

En tant que conseillère en matière de deuil, Frédérique Vanassche dispose d'une expérience de plus de 17 ans dans la gestion du deuil et la perte d'êtres chers. Les enfants constituent sa spécialisation. Elle remarque que les services de soins demeurent insuffisants par rapport à l'accompagnement des enfants en deuil. Lorsqu'elle a découvert l'existence de camps de deuil dans un documentaire télévisé, elle a créé sans attendre un groupe Facebook en vue d'organiser de tels camps en Flandre. L'idée était ainsi lancée. Les réactions positives de la part des professionnels qui avaient également remarqué cette lacune dans l'offre des soins ne se sont pas fait attendre, ce qui a mené à la création de l'asbl Saying Goodbye. Le conseil d'administration est composé comme suit: Frédérique Vanassche, présidente, Lies Scaut, psychothérapeute et vice-présidente, Hans Haspeslagh, entrepreneur de pompes funèbres et responsable de la logistique, et Stefanie Desmet, puéricultrice. L'asbl est composée de membres actifs et d'une soixantaine de bénévoles.

L'asbl sensibilise et informe les instances et organisations en vue d'un meilleur accompagnement des personnes en deuil. Saying Goodbye souhaite avant tout mettre en contact les enfants, les jeunes et les adultes afin qu'ils puissent bénéficier d'une compréhension et d'un soutien réciproques. De nombreuses personnes en deuil se sentent incomprises par leurs proches et manquent de joie de vivre après la perte d'un être cher. Frédérique Vanassche a remarqué dans son cabinet que les enfants requièrent une attention particulière: «En période de deuil, les enfants doivent faire l'objet d'une attention accrue afin d'apprendre comment vivre le processus de deuil, ce qui est important pour leur avenir.»

Les entrepreneurs de pompes funèbres constituent un des principaux maillons de l'accompagnement professionnel du deuil. Tous les intervenants peuvent jouer un rôle très important au moment du premier contact après un décès, qui est une étape cruciale dans le processus de deuil. La manière dont les enfants comme les adultes interagissent avec leur entourage est déterminante pour l'acceptation de la perte d'un proche. Selon Frédérique Vanassche, les entrepreneurs de pompes funèbres ne peuvent certes pas sous-estimer leur rôle: «L'explication du processus de deuil tel qu'il est vécu par les enfants devrait faire partie des conseils de base fournis par les entrepreneurs de pompes funèbres à la famille. La remise

d'un dépliant ou une explication à ce sujet représente une plus-value importante et permet aux enfants de s'exprimer sur leur deuil.» Frédérique Vanassche et d'autres conseillers ont remarqué que la possibilité de faire ses adieux est primordiale pour l'acceptation de la perte d'un être cher. Les personnes qui visitent son cabinet sont très reconnaissantes envers les entrepreneurs de pompes funèbres qui les ont orientées vers un conseiller en matière de deuil. Elles considèrent que ceci ajoute de la valeur à l'intervention de l'entrepreneur funéraire, qui est d'ailleurs mieux placé que le personnel médical tels que les médecins pour remplir cette tâche importante. Chez l'entrepreneur funéraire, il est d'ailleurs possible de donner libre cours à ses émo- →

Une reprise dont bénéficient pleinement les entrepreneurs de pompes funèbres

DERKS AUTOGROEP ET THE HEARSE & LIMO COMPANY UNISSENT LEURS FORCES

Ensemble, ils représentent près de 75 ans d'expérience dans le secteur automobile. Et ils sont tous deux parvenus à se positionner dans le secteur en œuvrant en faveur du succès de leurs clients. Depuis l'an dernier, ils se sont rejoints au sein d'un seul groupe sous le nom 'Derks Autogroep'. La société Derks située à Uden a en effet repris en juin 2016 The Hearse & Limo Company (Oss) de Marc van Ravensteijn. Une reprise dont bénéficieront pleinement les entrepreneurs de pompes funèbres

LA MOBILITÉ SANS SOUCIS

The Hearse & Limo Company est leader sur le marché de la mobilité funéraire. Qu'ils soient à la recherche d'un corbillard ou d'une limousine, neuf ou à l'état neuf, à l'achat ou en leasing, les entrepreneurs de pompes funèbres savent apprécier le service offert par l'entreprise. Le service offert par Derks Autogroep bénéficie lui aussi d'une appréciation importante de ses clients. La qualité du service relatif aux véhicules utilitaires fait partie de son ADN. Depuis plusieurs décennies, Derks fournit tout type de solution pour les entreprises qui attachent une grande importance à l'optimisation de la mobilité, qu'il s'agisse de l'achat d'un véhicule utilitaire, d'un

moyen de transport spécialisé tel qu'un fourgon frigorifique ou de congélation, d'un véhicule électrique, ou encore de la transformation de véhicules, de la gestion de la flotte, de leasing, de garanties de mobilité, d'entretien, de réparation ou d'un véhicule de remplacement. Pas étonnant donc que ces deux spécialistes du secteur automobile se soient trouvés pour proposer dorénavant aux entrepreneurs de pompes funèbres un seul point de contact pour toutes leurs questions de mobilité. Tous les services imaginables peuvent être réalisés sur place. Le résultat : une mobilité personnalisée, efficace et sans soucis.

NOUS VOUS SOUHAITONS LA BIENVENUE

Vous êtes cordialement invité à nous rendre visite à Uden, au Belgenlaan 7. Découvrez également Derks sur derksautogroep.nl et Hearse & Limo Company sur hearses.eu.

tions. Selon Saying Goodbye, les obsèques forment un élément d'importance capitale dans le processus de deuil. Frédérique Vanassche a dès lors créé un petit livre contenant des images accompagnées de messages que les enfants peuvent déposer auprès du défunt. Les enfants peuvent y écrire leurs pensées, leurs sentiments et leurs souvenirs du défunt. Frédérique Vanassche a pu vérifier que ceci joue un rôle positif dans le processus d'acceptation.

L'entrepreneur de pompes funèbres peut également contribuer en attachant une attention particulière au chagrin des enfants. Il peut préparer les enfants sur ce qu'ils verront dans la chambre funéraire. Frédérique Vanassche : « Les entrepreneurs de pompes funèbres devraient davantage se rendre compte de l'importance d'impliquer les enfants dans les obsèques. » Hans Haspeslagh confirme que cet aspect pourtant très important n'est probablement pas suffisamment traité lors de la formation. Il ne lui semble toutefois pas toujours évident d'en tenir compte étant donné que les entrepreneurs de pompes funèbres doivent déjà s'occuper de nombreux facteurs : « Bon nombre de familles souhaitent personnaliser les obsèques. Leur organisation requiert l'intervention des entrepreneurs de pompes funèbres dans plusieurs domaines, entraînant ainsi un surcroît de travail. » Il remarque que les enfants bénéficient d'une attention grandissante. Frédérique Vanassche s'en réjouit : « Nous sous-estimons les perceptions et les sentiments des enfants. Notre comportement envers leur tristesse est déterminant. La préparation des enfants au dernier adieu est une réelle nécessité. »

CAMPS DE DEUIL

Il s'agit au départ de camps tout à fait habituels où les enfants sont répartis en fonction de l'âge comme dans les camps organisés par les mouvements de jeunesse et où les enfants jouent. La différence est que les groupes sont constitués de 5 à 6 enfants et de 2 à 3 thérapeutes. Le premier camp organisé par Saying Goodbye a eu lieu au cours de l'été 2016. Les réactions étaient très positives et les enfants qui y ont participé l'année dernière sont à nouveau inscrits pour le camp suivant.

Comment cela fonctionne-t-il ? La première étape consiste en un entretien avec un des thérapeutes professionnels, qui sont à disposition dans les différentes provinces. Une journée de rencontre est ensuite organisée avant le camp pour permettre aux enfants de se rencontrer. Certains camps se basent sur le yoga, d'autres sur l'hippothérapie ou encore la caninothérapie. L'association remarque que les thérapies impliquant des animaux réussissent particulièrement bien à restaurer les fondements de la confiance des enfants. La caninothérapie a notamment montré des résultats exceptionnels dans certains cas, obtenus grâce à la compréhension mutuelle qui s'installe aisément entre les chiens et les enfants. Grâce à l'hippothérapie les enfants et jeunes entre 8 et 15 ans apprennent d'une manière ludique à mieux gérer la perte d'un proche. Le focus est mis sur la force qui s'installe grâce à l'interaction avec l'animal. Aucune expérience avec les chevaux n'est exigée pour la participation au camp.

Frédérique Vanassche : « Nous ciblons les enfants ayant été confrontés à la perte d'un proche. Ces enfants ont besoin d'apprendre à appréhender les différents thèmes liés au deuil de manière ludique et éducative. » Les sentiments, la confiance, la signification des mots 'perte' et 'mort', les conséquences, pouvoir prendre congé d'un être cher, font partie des thèmes abordés. La 'rencontre' est le thème central des camps de deuil organisés pour les enfants et les jeunes. Ils réalisent ainsi qu'ils ne sont pas les seuls à avoir perdu un être cher.

Les thérapies ludiques en groupe, le yoga et les moments de détente s'alternent sous l'accompagnement de thérapeutes expérimentés, d'une prof de yoga et de plusieurs animateurs.

Les enfants et jeunes sont répartis en petits groupes en fonction de l'âge. Ces groupes restent inchangés pendant le camp. Chaque groupe alterne le yoga, les thérapies ludiques et les moments de détente. Une session de thérapie de groupe a lieu chaque jour autour des thèmes de la tristesse, du manque, de la colère, des souvenirs, des conséquences, etc. Les activités ludiques avec les animateurs comportent des exercices de résistance, des activités en groupe axées sur la 'force'

et 'l'attachement', dans la joie et la bonne humeur.

L'équipe Saying Goodbye organise des activités annuelles telles que des excursions d'une journée, des weekends, des camps de deuil, des soirées éducatives, des formations, des lectures, des journées d'étude, etc. Saying Goodbye travaille avec des thérapeutes professionnels et bénéficie du soutien de deux ambassadeurs. Belle Perez est marraine de l'initiative. L'organisation compte actuellement environ 60 bénévoles, mais reste à la recherche de personnes motivées souhaitant de rejoindre l'équipe. ■■■■

COORDONNÉES :

• **Flandre occidentale, Flandre orientale et Bruxelles :**

Frederique Vanassche

0032-(0)472.73.24.77

Vanassche.frederique@gmail.com

• **Limbourg, Anvers et Brabant flamand :**

Lies Scaut: 0032-(0)497.93.71.57

liesscaut@gmail.com

• **Logistique et sponsoring :**

Hans Haspeslagh

0032-(0)496.54.49.61

info@saying-goodbye.be

Site internet : **www.saying-goodbye.be**

DATES DES CAMPS :

DATE	ACTIVITÉ
8-9 avril	Hippothérapie pour les enfants autour du thème deuil et perte d'un proche
25 juin	Journée de rencontre pour les enfants et leurs parents
12-19 août	Camp de deuil (8-17 ans)

Une brochure détaillée est disponible pour chacune des activités. Vous pouvez demander les brochures par téléphone ou par e-mail (voir coordonnées).

Le représentant Koenraad Degrootte s'informe sur le nombre de déclarations de dernières volontés

Koenraad Degrootte (N-VA) veut connaître les chiffres pour 2015 et pour le premier semestre de 2016.

Il interroge le ministre compétent sur le nombre de déclarations de dernières volontés enregistrées par les citoyens (au Registre national par le biais des communes flamandes) et/ou de déclarations relatives au choix du mode de sépulture et de rite funéraire. Le Ministre répond que 6.299 Flamands ont été enregistrés au Registre national des personnes physiques en 2015. A la date du 2 juillet 2016, 2.961 actes de dernières volontés ont été enregistrés dans les communes de la Région flamande.

Il s'informe également sur le mode de sépulture. Pour 2015, la répartition quant au mode de sépulture est la suivante :

- Indéterminé : 67
- Inhumation des restes mortels : 735
- Crémation suivie de l'inhumation des cendres dans l'enceinte du cimetière : 1.120
- Crémation suivie du placement des cendres dans le columbarium du cimetière : 647
- Crémation suivie de la dispersion des cendres sur la pelouse de dispersion du cimetière : 2.334
- Crémation suivie de la dispersion des cendres en mer territoriale belge : 208
- Crémation suivie de la dispersion des cendres à un endroit autre que le cimetière ou la mer territoriale belge : 394

- Crémation suivie de l'inhumation des cendres à un endroit autre que le cimetière : 74
- Crémation suivie de la conservation des cendres à un endroit autre que le cimetière : 720

En 2015, 720 personnes ont opté pour la conservation des cendres à domicile. Jusqu'au 2 juillet 2016, 397 personnes avaient opté pour la conservation des cendres à un autre endroit que le cimetière. Quant à la question de savoir si ces chiffres indiquent certaines tendances, le ministre répond : « Mes services n'ont pas pour mission de se prononcer sur d'éventuelles évolutions ou tendances auxquelles sont sujettes ces enregistrements. » ■■■

Le groupe d'entraide «Met Lege Handen» assiste les parents de bébés morts nés

L'asbl «Met Lege Handen» (Les mains vides) est un groupe d'entraide organisé par et pour les parents de bébés morts nés, créé suite au besoin éprouvé par les parents ayant perdu un bébé pendant ou après la naissance de s'exprimer. L'asbl Met Lege Handen a été créée par Katelijne Vuerstaek et Gaston Eysermans, qui ont perdu leur fille Nele à la naissance. Au sein de l'organisation «Ouders van een Overleden Kind» (OVOK), ils ont rencontré d'autres couples qui avaient perdu leur enfant pendant ou immédiatement après la naissance. Leur histoire n'était toutefois pas comparable à celle des autres parents chez OVOK. N'ayant pas d'histoire ni de souvenirs de leur enfant à partager, ils ont décidé de créer l'asbl «Met Lege Handen». La présidente Marleen Vertommen explique ce que l'asbl peut signifier pour les parents : « Lorsqu'on perd son bébé, c'est un rêve qui se brise. La douleur est immense. «Met Lege Handen» accompagne et soutient les parents. Entre les parents, il règne une compréhension et une reconnaissance mutuelle. »

«Met Lege Handen» offre de nouvelles perspectives aux parents afin de leur permettre de faire face à leur détresse. Marleen Vertommen : « Si personne ne pourra effacer votre chagrin, des personnes ayant vécu la même épreuve pourront vous comprendre et vous soutenir. »

Le groupe d'entraide MLH organise des groupes de parole à Louvain (Wijgmaal), Anvers (Wilrijk) et Roulers. Il propose également un forum en ligne pour les personnes ayant vécu la même situation, ainsi qu'une page Facebook et un revue trimestrielle 't Lichtpuntje. Les prochaines rencontres des groupes de parole sont organisées le 13 mai à Louvain, le 14 mai à Anvers et le 4 juin à Roulers. ■■■

COORDONNÉES

MET LEGE HANDEN vzw

Jennekensstraat 82, 3150 Haacht

info@metlegehanden.be

www.metlegehanden.be

NUTTIGE INFORMATIE VOOR DE BEGRAFENISSECTOR

In de nieuwe Waalse omzendbrief voor de begroting van Steden en gemeenten

Op 30 juni 2016 publiceerde de Waalse overheid een omzendbrief met financiële richtlijnen voor steden en gemeenten in 2017. Daarin staan ook enkele interessante aanbevelingen voor de begrafenissector.

BEGRAVEN, UITSTROOIEN EN BIJZETTEN IN HET COLUMBARIUM

Voor het begraven, uitstrooien van assen en het bijzetten in een columbarium wordt aangeraden om maximaal 375€ te vragen. Het decreet van 6 maart 2009 inzake begraafplaatsen en lijkbezorging heeft enkele zaken aangepast en verduidelijkt. Zo omvat de belasting op het begraven, uitstrooien of bewaring van as na de crematie alle handelingen die door de gemeente- of stadsarbeiders

worden verricht. Steden en gemeenten mogen daarvoor geen bijkomende kosten aanrekenen.

VERGOEDINGEN VOOR ONTGRAVINGEN

Als de gemeente niet factureert op basis van de werkelijke kosten (wat de ideale situatie is), kan ze opteren voor een forfaitair systeem. Het aangeraden maximumtarief voor een eenvoudige ontgraving (uit een kelder) bedraagt 300€. Een moeilijkere ontgraving (in volle grond) mag maximaal 1.500€ kosten. Wanneer de gemeente opteert voor één forfaitair tarief, wordt aangeraden om maximaal 500€ per ontgraving aan te rekenen.

Bovendien zou de gemeente of stad steeds moeten voorzien en duidelijk

melden dat alle extra kosten die een ontgraving met zich meebrengt, gefactureerd worden op basis van de werkelijk gemaakte kosten. Anders zal de gemeente zich niet correct kunnen laten vergoeden voor deze extra gemaakte kosten.

VERGOEDINGEN VOOR VERVOER VAN STOFFELIJKE OVERSCHOTTEN

De vergoeding voor de eenvoudigste (of de enige) lijkwagen mag niet hoger zijn dan 375€. Er mogen geen bijkomende kosten aangerekend worden voor transporten op zaterdag. De steden en gemeentes mogen wel maximum 220€ extra vragen wanneer hun personeel extra diensten levert tijdens begrafenissen die door een privéfirma worden verzorgd. ■■■

LEVENSVZERKERINGEN, OVERLIJDENSVERZEKERINGEN EN UITVAARTVERZEKERINGEN

DELA

Deze drie verzekeringen worden vaak aangeboden als garantie op een rustige laatste levensfase of garantie op een goed verzorgde uitvaart. Het zijn alle drie levensverzekeringen maar de overlijdensverzekering en de uitvaartverzekering hebben een specifiek doel. Vooral de twee laatste types lijken dus op elkaar: het gaat om een verzekering die een bedrag uitkeert wanneer de verzekerde persoon overlijdt. Toch zijn er fundamentele verschillen tussen beide: een uitvaartverzekering betaalt een vooraf afgesproken som aan de begunstigde na het overlijden. Deze verzekering betaalt de kosten van de uitvaart van de verzekerde, de persoon op wiens naam deze verzekering staat. De kosten kunnen ofwel rechtstreeks aan de begrafenisondernemer worden uitbetaald (zoals bij funalia) ofwel aan de persoon die de begunstigde is van de verzekering (Corona Direct). Of de begunstigde een vooraf bepaalde uitvaartonderneming is of niet maakt geen verschil voor de

DELA

Uitvaartspecialist DELA (Draagt Elkanders Lasten) werd in 1937 opgericht om mensen te verzekeren van een waardige begrafenis. Sinds 1989 is DELA België actief op de Belgische uitvaartmarkt vanuit hun hoofdkantoor in Antwerpen en sinds de overname van Lilas ook vanuit Luik. DELA biedt het DELA Uitvaartzorgplan aan. Het verzekerd kapitaal dient voor het betalen van de uitvaartfactuur. DELA België: "U bent verzekerd voor het volledig verzekerd bedrag vanaf de eerste premiebetaling. Ook wanneer u zou overlijden voor het einde van de betaalperiode, ontvangen uw nabestaanden toch het volledige verzekerde bedrag. Want het Uitvaartzorgplan is een verzekering die u van bij de start volledig beschermt, geen spaarplan waarbij u geleidelijk opbouwt". Daarom is het stopzetten van het Uitvaartzorgplan nadelig.

Bij de aanvraag van een DELA Uitvaartzorgplan vult u op erewoord een gezondheidsverklaring in. Afhankelijk van uw antwoorden krijgt u al dan niet een medische vragenlijst. De antwoorden in deze lijst kunnen resulteren in een hogere premie of een wachttijd.

De minimumleeftijd voor het afsluiten van een DELA Uitvaartzorgplan is 18

jaar. De maximumleeftijd is 69 jaar voor een periodieke premiebetaling en 74 jaar voor een éénmalige koopsom. Het verzekerd bedrag voor de uitvaart kan men bepalen tussen minimum 1.500 en maximaal 10.000 euro. Dit bedrag kan wel geïndexeerd worden als de verzekeringsnemer dat wenst.

Als die kiest voor indexering wordt het verzekerde bedrag en de premie elk jaar verhoogd op basis van de 'index der consumptieprijzen'. Zo is hij er zeker van dat zijn polis waardeverast blijft. DELA maakt deel uit van een coöperatie en kan beslissen om de winst die ze maakt onder hun haar verzekerden te verdelen. Als er winst is wordt die meegerekend in de premies. DELA België: "door die winstdeling beperkt DELA de premiestijging die voortkomt uit de jaarlijkse indexering. Hoeveel de premie jaarlijks stijgt, hangt dus af van de uitvaartkosten (indexering) en van de winstdeling".

DELA biedt ook een 'verzorgingsclausule' die vergelijkbaar is met het principe van een schuldsaldo-verzekering. Als u samen met uw partner een uitvaartverzekering deelt, hoeft u met deze optie na het overlijden van uw partner geen maandelijkse premie meer te betalen, maar blijft u wél levenslang verzekerd.

FSMA. Jim Lannoo, woordvoerder van FSMA, bevestigt dat het hier om een contract gaat tussen een verzekerde en de verzekeraar: "Dit is een puur contractuele aangelegenheid. In dit kader kan, behoudens vergissing, dit contract in principe al dan niet bepalen dat de dekking enkele wordt geboden indien men gebruikmaakt van de diensten van een bepaalde begrafenisondernemer". Als het contract bepaalt dat de begrafenis wordt uitgevoerd door een bepaalde ondernemer, is dat perfect mogelijk. Als er na aftrek van de begrafenskosten nog een bedrag overblijft, wordt dat uitgekeerd aan de begunstigde. De verzekerde en de begunstigde kunnen dus niet dezelfde persoon zijn.

De overlijdensverzekering dient om het risico te verzekeren dat de verzekeringsnemer overlijdt voor een bepaalde datum. In dat geval spreekt men van een tijdelijke overlijdensverzekering. In het geval van een levenslange overlijdensverzekering wordt een bedrag uitgekeerd bij

het overlijden van de verzekerde persoon. Bij de overlijdensverzekering en de uitvaartverzekering wordt het verzekerde bedrag niet aan de verzekerde betaald.

Bij een levensverzekering is dat wel het geval. Hierbij wordt het bedrag uitgekeerd aan de verzekerde op een contractueel bepaalde datum. De bedoeling van een levensverzekering is een bedrag sparen. Overigens bestaan er veel "gemengde" levensverzekeringen: meestal voorzien die in het uitbetalen van een kapitaal indien de verzekerde overlijdt vóór hij de pensioenleeftijd heeft bereikt (component "overlijden") en wanneer hij die leeftijd heeft bereikt (component levensverzekering). Bij een uitvaartverzekering wil de verzekeringnemer als verzekerde, dat zijn nabestaanden als begunstigten kunnen instaan voor de facturen van zijn uitvaart. Een uitvaartverzekering heeft het voordeel dat de uitvaartkosten gedekt zijn vanaf de eerste dag (het betalen van de eerste premie), van zodra de verzekerde zou overlijden. We merken op dat de premies en uitkeringen van een overlijdensverzekering niet fiscaal aftrekbaar of belastbaar zijn.

François de Clippele van Assuralia, de beroepsvereniging van verzekeringsondernemingen, legt de verschillen uit: "De uitvaartverzekeringen zijn levensverzekeringen. Zij delen immers hetzelfde kenmerk: het uitbetalen van een overeengekomen kapitaal wanneer de verzekerde overlijdt. Eigen aan de uitvaartverzekeringen is dat het uitbetaalde kapitaal bestemd is voor de kosten die gepaard gaan bij een uitvaart. Strikt genomen staat het de begunstigten vrij om over het kapitaal te beschikken maar in de praktijk betalen de uitvaartverzekeraars op basis van facturen". In ieder geval is dat overeengekomen kapitaal verschuldigd wanneer dit kapitaal na voorlegging van alle facturen niet opgebruikt is. Er is geen enkele reden voor de verzekeraar om het overblijvende kapitaalgedeelte achter te houden. Omgekeerd is het ook mogelijk dat het overeengekomen

AGALLIS

Agallis is een onafhankelijk makelaar behorende tot de top 10 van grootste makelaars in België en volle dochter van AG Insurance. Agallis is tevens, in exclusiviteit, verantwoordelijk voor de distributie en het beheer van de uitvaartverzekering funalia. Funalia werd in samenspraak met NFBB, de sectorfederatie van aannemers van begrafenissen, door AG Insurance ontwikkeld als antwoord op de stijgende vraag naar gemoedsrust en financiële ondersteuning.

Funalia is een uitvaartverzekering. Ze dekt alle kosten met betrekking tot de uitvaart ten belope van de facturen die betrekking hebben op de begrafenis van de verzekerde met een maximum van het verzekerd bedrag.

Het eventuele saldo tussen de som van de facturen en het verzekerde bedrag komt toe aan de nalatenschap van de verzekerde.

*Het verzekerd overlijdenskapitaal bedraagt minimaal €1.500 en gaat tot maximaal €15.000. Zowel periodieke betalingen als eenmalige premies zijn mogelijk. In geval van maandelijkse of jaarlijkse premiebetaling wordt dat verzekerde bedrag geïndexeerd. Men kan kiezen uit jaarlijkse of maandelijkse premies, met een betalingsduur tussen 5 en 30 jaar. **Eliane Van Linden:** "Maandelijkse of jaarlijkse premiebetaling kan van 5 tot 74 jaar met als laatste*

betaaldatum de leeftijd van 80 jaar". In geval van een eenmalige premie komt er na 2 jaar een eenmalige meerwaarde bij afhankelijk van de leeftijd.

De indexering van de periodieke premies gebeurt automatisch en volgt de index der consumptieprijzen. Het kapitaal wordt jaarlijks aangepast.

*Het afsluiten van de verzekering kan tot 74 jaar bij de maandelijkse of jaarlijkse premiebetalingen. Een eenmalige premie kan tot 99 jaar. De termijn van dekking is levenslang. Dekking van de kinderen is automatisch inbegrepen: van de 24^e week van de zwangerschap tot de vooravond van de 18de verjaardag. Voor de 24e week van de zwangerschap tot de leeftijd van 6 maanden bedraagt de verzekering €1250. Vanaf 6 maanden tot 18 jaar is het maximum verzekerd kapitaal gelijk aan dat van de ouders met een maximum van €2500. **Eliane Van Linden:** "wanneer één of beide ouders bv een kapitaal voorzien heeft van €1500 dan keren we voor een kind ook €1500 uit.*

Er zijn geen medische formaliteiten nodig om de verzekering te onderschrijven. Er is wel volgend uitbetalingsplan. Bij een periodieke premiebetaling worden in het eerste jaar de premies (min de taksen) uitbetaald. Tussen 12 en 24 maanden ontvangt men de helft van het voorziene kapitaal, met steeds als minimum de betaalde premies en vanaf 2 jaar en 1 dag het vol-

kapitaal niet toereikend is voor de uitvaartkosten.

François de Clippele licht een type uitvaartverzekering toe waarbij men een dienst belooft en geen facturen betalen: "Sommige uitvaartverzekeraars voorzien in een tussenkomst in natura. In die zin zijn zij enigszins vergelijkbaar met bijstandsverzekeraars, hoewel zij nog altijd levensverzekeraar zijn. Contractueel voorzien ze dat het overeengekomen kapitaal (of een deel

ervan) omgezet wordt in dienstverlening (de keuze van wie de uitvaart verzorgt blijft altijd vrij) bij alles wat met het rouwproces gepaard kan gaan, tot en met bijvoorbeeld psychologische dienstverlening of bewaking van kinderen en huis".

Assuralia wordt sporadisch bevraagd over uitvaartverzekeringen. De contracten zijn blijkbaar helder en laten weinig ruimte voor verwarring. Soms bestaat er verwarring bij klanten die een

ledige voorziene kapitaal. In het geval van eenmalige premies krijgt men vanaf 2 jaar en één dag de voorziene meerwaarde zoals bepaald in het contract. Bij een ongeval wordt steeds het volledig voorziene verzekerd bedrag uitgekeerd. De begunstigde van de verzekering is altijd een begrafenisondernemer. De verzekering zorgt voor de betaling van de factuur van de begunstigde begrafenisonderneming. Het bedrag dat niet gebuikt werd voor de begrafenis-kosten gaat naar de nalatenschap.

Ze verneemt wel eens verwarring bij mensen. **Eliane Van Linden:** “Vaak verwarren klanten de verzekering met een spaarplan”. Verder hebben ze wel eens vragen of het veilig is, dat er niemand anders aan hun geld kan, dat hun nabestaanden geen aanpassingen kunnen doen,...

Het grote voordeel van de uitvaartverzekering is dat ze zowel voor de klant als voor de begrafenisondernemer zekerheid geeft. Funalia behoort tot de tak21 producten! **Eliane Van Linden:** “Het is erg belangrijk dat mensen de juiste, eerlijke en correcte info krijgen, dat het verzekerde bedrag voldoet aan hun wensenpakket. Een klant met een goed gemaakte voorafregeling heeft gemoedsrust”. Een goede samenwerking en samenspraak tussen de uitvaartondernemer, de klant en de verzekeraar komt volgens haar iedereen ten goede.

verzekering willen nemen: de verschillen tussen de soorten verzekering zijn op voorhand niet altijd duidelijk. Het is de taak van de verzekeraar en de eventuele tussenpersoon om dat op een transparante manier te doen en blijkbaar gebeurt dat ook.

Elke verzekeraar heeft een klachtendienst; bij blijvende onenigheid is de Ombudsdienst van de verzekeringen (www.ombudsman.as) bevoegd.

KBC

Daarnaast biedt ook KBC een uitvaartverzekering aan. De KBC-Uitvaartverzekering is een levenslange tak 21-overlijdensverzekering waarmee men zich verzekert voor de kosten van een uitvaart. Bij je overlijden betaalt KBC de begrafenisfactuur ten belope van het verzekerd kapitaal rechtstreeks aan de begrafenisondernemer. Een eventueel saldo wordt uitgekeerd aan de nalatenschap. Het contract kan worden afgesloten door natuurlijke personen met gewone verblijfplaats in België.

Het verzekerde kapitaal is vrij te bepalen, met een minimum van 4.000€ en een maximum van 10.000€. Als men kiest voor maandpremies, dan kan men het kapitaal laten indexeren. Het stijgt dan elk jaar met 2% ten opzichte van je gekozen kapitaal. Zo evolueert dat bedrag met de stijgende kostprijs van een uitvaart. Men betaalt voor deze verzekering vaste maandpremies gedurende 15 jaar, of een koopsom (verplicht voor verzekerden vanaf 65 jaar en 6 maanden).

De factuur van de uitvaart wordt door KBC rechtstreeks geregeld met de begrafenisondernemer. KBC betaalt de eerste uitvaartfactuur die ze ontvangt binnen 45 dagen na het overlijden van de verzekerde, ten belope van het verzekerd kapitaal. Is er nog een saldo over? Dan gaat dat naar de nalatenschap. Ontvangt KBC geen factuur binnen de 45 dagen, dan wordt het verzekerd kapitaal uitgekeerd aan de nalatenschap.

CORONA DIRECT

Voor Corona Direct licht **Dhr. Philippe Neyt** de verzekeringsproducten toe. Corona commercialiseert twee producten via de begrafenisondernemer: het **Uitvaartplan** en het **in Memorium plan**.

Het Uitvaartplan is een kapitaalsverzekering bij overlijden van de verzekerde voor de begrafenis kosten. Het is een verzekering op naam van één persoon. Het **in Memorium plan** wordt op naam van twee personen gezet en geeft een integrale uitkering van het kapitaal bij het eerste overlijden. Dit kan gebruikt worden bv. voor de kosten van de grafzerk.

Het minimumkapitaal bedraagt 1500€ tot maximaal 10.000€. Dat zijn de kapitalen bij onderschrijving. Op dat verzekerde bedrag wordt een jaarlijkse indexatie toegepast van 1% van het initieel verzekerde kapitaal tot bij het overlijden van de verzekerde. Indexatie bij onderschrijving van de polis is gegarandeerd tot op het tijdstip dat de verzekerde overlijdt.

De **premie zelf** blijft ongewijzigd zolang het contract loopt.

De periodieke premiebetalingen kunnen tot 75 jaar. Koopsommen of een éénmalige premie kunnen altijd nog, op elke leeftijd.

De Uitvaartverzekering betaalt na een periode van 2 jaar de voorziene vergoeding volledig uit. Na een overlijden binnen de eerste 6 maanden betaalt Corona de premies die al betaald zijn, na aftrek van de taksen en een eventuele forfaitaire toeslag. Tussen 6 en 12 maanden wordt er tot 25% van het verzekerde kapitaal uitbetaald. Tussen 12 en 18 maanden geeft de verzekering tot 50% van het verzekerde kapitaal en tenslotte tussen 18 en 24 maanden is er een uitbetaling tot 75% van het verzekerde kapitaal. Na deze periode van twee jaar wordt de voorziene vergoeding volledig uitbetaald bij overlijden door ziekte. Bij overlijden door ongeval wordt het volledige kapitaal vanaf de eerste dag uitgekeerd zonder wachtperiode. We merken wel op dat een aantal zaken door geen enkele uitvaartverzekering wordt vergoed: zelfdoding, een overlijden waaraan de verzekerde

zelf schuld heeft, oorlog, terrorisme,...

De uitbetaling gebeurt aan de persoon die bewijst dat hij de begrafenis van de verzekerde persoon uitvoert of betaalt. Wanneer er na de betaling van de facturen nog een deel van het verzekerde kapitaal overblijft, ontvangt de begunstigde van het contract het resterende bedrag. Als de som van de factuurbedragen hoger is dan het verzekerde kapitaal zal Corona Direct de facturen van de begunstigde betalen in volgorde van ontvangst.

Deze uitvaartverzekering biedt de klant een levenslange dekking (tak 21). De verzekering is een kapitaalsverzekering (tak 21), die een uitkering van het kapitaal bij overlijden van de verzekerde aan de aangeduide begunstigde. Ze voorziet een extra kapitaal van 7500€ voor repatriëring van de overledene van het buitenland naar België. Als je op vakantie overlijdt, wordt je lichaam op onze kosten naar België gebracht. "Als u op vakantie overlijdt, wordt uw lichaam op onze kosten naar België gebracht". Het gaat daarbij

om toeristische uitstappen, verblijven van meer dan 60 opeenvolgende dagen in het buitenland zijn niet verzekerd. Een bezoek naar een land in oorlog geldt evenmin: een overlijden als de verzekerde naar een land gaat waar een gewapend conflict aan de gang is, wordt niet gedekt.

Kinderen tot 18 jaar zijn gratis verzekerd samen met de polis van de ouders of één ouder.

Werkt het verzekeringsproduct met periodieke **betalingen** of zijn eenmalige koopsommen mogelijk? **Philippe Neyt:** "Beide formules zijn mogelijk: periodieke premiebetalingen en éénmalige koopsommen".

Er is volgens hem ook geen verwarring mogelijk, transparante voorwaarden: kapitaalsverzekering, géén enkele gezondheidsverklaring.

De klant en de begunstigde weet perfect op voorhand welk kapitaal zal uitgekeerd worden bij overlijden. ■■■

- ▶ meer dan 40 jaar ervaring in repatriëringen van en naar elke bestemming ter wereld met het vliegtuig of de wagen
 - ▶ specialist in luchtvervoer wereldwijd
 - ▶ professioneel internationaal team
 - ▶ persoonlijke dienstverlening met respect voor diverse nationaliteiten en geloofsovertuigingen
 - ▶ rouwcentrum met verzorgingsruimte dat tot uw beschikking staat
 - ▶ mogelijkheid om een begroeting of afscheidsceremonie te organiseren
- ▶ plus de 40 ans d'expérience en matière de rapatriement en provenance de ou vers toute destination au monde par avion ou par la route
 - ▶ spécialiste en transport aérien dans le monde entier
 - ▶ équipe professionnelle internationale
 - ▶ assistance personnelle avec respect pour divers nationalités et religions
 - ▶ funérarium avec salle de soins à votre disposition
 - ▶ possibilité d'organiser des visites et une cérémonie d'adieu

Belgium Bedrijvenzone Diegem - Luchthaven 49 | B-1831 Diegem
tel | fax +32 2 720 80 00 | +32 2 720 88 22
e-mail | internet repatriations@dela.be | www.repatriations.com

based at **brussels airport**
the heart of Europe

MEER DAN 50 JAAR ERVARING

Lijkkisten - Cercueils

PLUS DE 50 ANNÉES D'EXPÉRIENCE

Depot Brussel
Molenstraat 55 / 1651 Lot

Funico NV / Industriepark
Booiebos 3 / 9031 Drogen
T 09 280 90 00 / info@funico.be

www.funico.be

EUROPEAN FUNERAL
INNOVATION AWARD

EUFIA-AWARDS 2017 BEKRONEN INNOVATIES *in de uitvaartsector*

Eufia, European Funeral Innovation Awards, wil personen en instellingen bekronen die zich op een bijzondere manier binnen of voor de uitvaartbranche inspannen door bijvoorbeeld innovaties. De Stichting doet dat o.a. door het organiseren en jureren van de European Funeral Innovation Awards. De winnaars van deze wedstrijd ontvangen een award op de plechtige uitreiking, die elke twee jaar plaatsvindt. De editie van 2017 vindt in op 28 oktober in het Brusselse Hotel Le Plaza plaats.

Voor elke editie van de European Funeral Innovation Awards worden maximaal 3 wedstrijdcategorieën vastgesteld door het Europees bestuur. Deze categorieën gelden voor alle landen. Voor de editie 2017 zijn de volgende categorieën gekozen:

1. Innovatie in Crematoria, Begraafplaatsen en Uitvaartondernemingen
2. Innovatie in Uitvaart Producten
3. Innovatie in Uitvaart Ideeën

Het landelijk bestuur beslist in welke categorie een deelnemer ondergebracht wordt. Per land en per categorie kan een Award uitgereikt worden. Er wordt daarnaast één International Funeral Award uitgereikt aan de 'winnaar der winnaars'. Dit is een wisseltrofee die wordt terugbezorgd aan het Europees bestuur.

De jury bestaat uit een juryvoorzitter, notulist, internationaal jurylid en andere juryleden. Elke juryvoorzitter is lid van het bestuur van het deelnemend land. De overige leden van de jury komen uit of zijn betrokken bij de funeraire branche en worden gekozen door het betreffende landelijke bestuur.

Inschrijven voor de editie van 2017 kan nog tot 31 augustus via www.eufia.com. ■■■

BELANGRIJKSTE DOODSOORZAKEN IN BELGIË

De Algemene Directie Statistiek heeft begin 2017 de statistieken over de doodsoorzaken gepubliceerd voor het jaar 2014. Deze oorzaken worden ingedeeld volgens de internationale classificatie van ziekten en gezondheidsproblemen van de Wereldgezondheidsorganisatie (WGO). Zo krijgt men een homogeen beeld. Uit deze statistieken blijkt dat hart- en vaatziekten (28,6% van alle doodsoorzaken) de eerste doodsoorzaak blijven ondanks de opmars van kanker op de tweede plaats (27,2%).

Er is wel een verschil tussen mannen en vrouwen: bij vrouwen zijn hart- en vaatziekten de belangrijkste doodsoorzaak (30,6%), terwijl kanker bij mannen de hoofdgroep van doodsoorzaken vormt (30,6%). Bij mannen zijn hart- en vaatziekten goed voor 26,5% van de overlijdens. Bij kanker gaat het vooral om kwaadaardige tumoren in het ademhalingsstelsel (voornamelijk larynx, longen, bronchiën en luchtpijp), gevolgd door kwaadaardige tumoren in de dikke darm (2,7%), de borst (bijna uitsluitend bij vrouwen, 2,2% van het totaal maar 4,2% bij vrouwen), de pancreas (1,6%) en de prostaat (uitsluitend mannen: 1,4% in totaal; 2,8% bij mannen), maar ook kwaadaardige tumoren van de slokdarm, lever en maag. Een andere verschil tussen mannen en vrouwen is dat mannen vaker overlijden door zelfdoding dan vrouwen. In het Waals Gewest sterft bijvoorbeeld 3% van de mannen door zelfdoding terwijl dat bij vrouwen slechts 1% bedraagt.

Ziekten van het ademhalingsstelsel (9,7%) zijn de derde belangrijkste doodsoorzakengroep. Deze doodsoorzaak komt iets vaker voor bij mannen (10,5%) dan bij vrouwen (8,9%). Regionale verschillen zijn eerder beperkt. Deze oorzaak komt iets vaker voor in het Waals Gewest (10,4%) dan in het Vlaams Gewest (9,2%) of in Brussel (9,6%).

Griep was in 2014 minder verantwoordelijk voor sterfgevallen dan in de jaren ervoor (51 sterfgevallen). In 2012 en 2013 heerste een griepepidemie die dubbel zoveel overlijdens veroorzaakte (107 sterfgevallen in 2012 en 147 overlijdens in 2013).

Het aantal zelfdodingen blijft onder de grens van de 2.000 sterfgevallen en zijn goed voor 1,8% van het totaal. ■■■

BRON: ALGEMENE DIRECTIE STATISTIEK

B & W BVBA

metalen urnen

Urnen in moderne stijl

**B & W BVBA - metalen urnen,
fotografie en sieraden**

Postbus 367

4380 AJ Vlissingen

Nederland

Tel: +31 (0)6 - 480.725.38

Moderne metalen urnen:

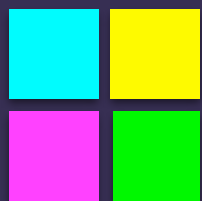
www.metalenurnen.com

info@metalenurnen.com

Fotografie:

www.suzannebohncke.com

info@suzannebohncke.com

Family Assistance

Funeral Repatriations

by Benoît, Nicolas e³ Lionel Vangrunderbeek

Zelfstandige onderneming
tot uw dienst voor uw repatriëringen
per wagen of per vliegtuig.
35 jaar ervaring !

Entreprise indépendante
à votre service pour vos rapatriements
en avion ou en voiture
35 ans d'expérience !

Nieuw Funerarium - Nouveau Funérarium

Onderwijsstraat 37
1930 Zaventem
benoit@repats.com

T : 02 372 14 00
G : 0475 75 22 75
www.repats.com